

Program ALUMNI FSS

**Raport ze spotkania absolwentów
Działania III – Stypendia Indywidualne**

27-28.04.2010

Wydawca:

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy
ul. Mokotowska 43
00-551 Warszawa
tel. 22 46 31 000
fax 22 46 31 028
www.fss.org.pl

Niniejsza publikacja została zrealizowana przy wsparciu udzielonym przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię, poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.

Opracowanie publikacji: Katarzyna Aleksandrowicz,
Krystyna Marcinkowska, Anna Pavlovych

Redakcja i korekta: Agnieszka Pawłowiec, Weronika Walasek

Projekt graficzny: Justyna Marciniak

Zdjęcia: Wojciech Wójtowicz, alumni FSS

Nr ISBN: 978-83-62634-09-5

Spis treści

STYPENDIA INDYWIDUALNE JAKO WYMIANA WIEDZY, DOŚWIADCZEŃ I BUDOWANIA KOMPETENCJI	2
FUNDUSZ STYPENDIALNY I SZKOLENIOWY	3
PROGRAM ALUMNI FSS	4
DZIAŁANIE III – STYPENDIA INDYWIDUALNE	5
PROGRAM SPOTKANIA	7
TRENERZY I WYKŁADOWCY	8
UCZESTNICY	9
OPISY ZAJĘĆ I WARSZTATÓW	10
Godzina inspiracji dla Alumnów FSS – Na co się cieszymy, wstając z łóżka i dlaczego niektórzy utrudniają swoje projekty?	10
Networking 1. Warsztaty integracyjne	11
Mosty zamiast murów, czyli jak usuwać bariery w komunikacji	12
Networking 2. Moderowana dyskusja i praca w grupach	14
Opisy najciekawszych projektów prezentowanych na spotkaniu	14
Opisy projektów pozostałych uczestników spotkania Programu ALUMNI FSS	20
Autoewaluacja na drodze do wsparcia uczestnictwa we współczesnej wspólnocie dziedzictwa kultur.	32
Networking 3. Warsztaty w grupach. Wymiana doświadczeń – mapa myśli	33
Networking 4. Warsztaty w grupach. Wymiany doświadczeń cd.	34
Ćwiczenie: osiągnąłem sukces z pomocą	35
Ćwiczenie: wymiana doświadczeń – co mi dało uczestniczenie w projekcie FSS	35
Ćwiczenie: moje wymarzone Działanie III	36
Ćwiczenie: „Opracowanie listu intencyjnego”	37
LETTER OF INTENT FOR DONOR COUNTRIES	38
WLIST OPERATORA FUNDUSZU STYPENDIALNEGO I SZKOLENIOWEGO PRZESŁANY DO BIURA MECHANIZMÓW FINANSOWYCH	39

Stypendia indywidualne jako wymiana wiedzy, doświadczeń i budowania kompetencji

Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy dał licznym polskim szkołom i uniwersytetom, jak również studentom indywidualnym i przedstawicielom instytucji edukacyjnych możliwość krótszych bądź dłuższych wyjazdów zagranicznych w celach naukowych lub badawczych. Fundusz jest finansowany głównie przez Norwegię ze środków Mechanizmów Finansowych – Norweskiego i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Nadrzędnym celem Mechanizmów Finansowych jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w Europie, jak również wzmacnianie relacji bilateralnych pomiędzy państwami-beneficjentami i państwami-darczyńcami – Islandią, Liechtenstein i Norwegią. Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy spełnia obydwa te cele.

Międzynarodowa współpraca na szczeblu akademickim jest szczególnie ważna dla trwałego rozwoju społeczno-ekonomicznego. Internacjonalizacja edukacji pomaga dostosować narodowe programy edukacyjne, wychodząc naprzeciw potrzebom społeczeństwa w późniejszym życiu zawodowym. Współdziałanie uczniów, studentów, pracowników

sektora edukacji, instytucji i władz ponad granicami państw to niezwykle ważne źródło inspiracji. Internacjonalizacja edukacji oznacza również lepsze umiejętności językowe oraz właściwsze rozumienie i poznanie innych kultur.

Norweskie instytucje edukacyjne gościły wielu polskich doktorantów, młodych naukowców oraz przedstawicieli instytucji działających w sektorze edukacji, poczynawszy od szkół średnich aż po instytucje szkolnictwa wyższego i instytuty naukowo-badawcze. Również Norwegowie skorzystali z możliwości pobytu w polskich instytucjach. Jest to oczywiście działanie we wspólnym interesie, jako że wzajemne wizyty przyczyniają się do wymiany wiedzy, doświadczeń i budowania kompetencji zarówno po stronie gości, jak i gospodarzy.

Doświadczenia, którymi dzielili się beneficjenci grantów z zakresu stypendiów indywidualnych są cennym źródłem inspiracji. Ich historie opowiadają o innowacyjności, zaangażowaniu i poświęceniu po obydwu stronach. Mam nadzieję, że przyczyni się to do długotrwałej współpracy pomiędzy instytucjami edukacyjnymi w Norwegii i w Polsce.

Sidsel Bleken

Counsellor (EEA/Norway Grants)

Ambasada Królestwa Norwegii, Warszawa

Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy

Działanie III – Stypendia Indywidualne to szansa dla wszystkich tych, którzy chętnie podejmują nowe wyzwania zawodowe, są ambitni, otwarci na poznanie świata i... siebie.

Statystyczny stypendysta to osoba pomiędzy 25. a 40. rokiem życia, pochodzący z dużego ośrodka akademickiego, w 65% magister, a w 35% osoba z tytułem naukowym doktora, w 75% realizujący projekt badawczy, a w 25% wizytę studyjną. Ale przecież nie ma statystycznego stypendysty. 😊 Każdy ze 174 dofinansowanych projektów jest indywidualny, inny, wyjątkowy. Każdy wyjazd jest dużą zmianą w życiu zawodowym, a często i prywatnym stypendysty. W naszym Funduszu mamy zarówno stypendystów-zawodowców, którzy wielokrotnie wyjeżdżali za granicę na okres studiów, inne stypendia czy projekty zagraniczne, ale są też osoby, dla których jest to pierwsza taka przygoda w życiu zawodowym i oby nie ostatnia. 😊

Kontakt Biura FSS ze stypendystami często sprowadza się do formularzy wniosków, raportów, staty-

styk, a przecież za każdym projektem stoi człowiek. Dzięki spotkaniu mieliśmy okazję zobaczyć się z Państwem osobiście, poznać i porozmawiać.

Podczas spotkania Alumnów Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy świętował też swoje drugie urodziny – dokładnie 28 kwietnia 2010 roku minęły 2 lata od momentu podpisania przez FRSE umowy z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego na sprawowanie funkcji Operatora Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego. Było nam miło spędzić wieczór urodzinowy w tak znakomitym towarzystwie. 😊

Na kolejnych stronach znajdują Państwo materiały z tego wyjątkowego spotkania. Postanowiliśmy je utrwalić w formie publikacji dla przyszłych pokoleń Alumnów FSS. Mamy nadzieję, że będzie to lektura inspirująca do podejmowania dalszych wyzwań, w tym również w przyszłej odsłonie Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.

Katarzyna Aleksandrowicz

Koordynator Programu

Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy

Program ALUMNI FSS

Celem utworzonego przez nas Programu ALUMNI FSS jest integracja środowiska alumnów – laureatów stypendiów Działania III – Stypendia Indywidualne Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego. Mamy nadzieję, że Program ALUMNI FSS stworzy absolwentom Działania III niepowtarzalną możliwość podtrzymywania oraz nawiązania nowych znajomości z laureatami poprzednich i kolejnych edycji. Chcemy, by wspólne spotkania oraz udział w programie połączyły alumnów w zgraną grupę osób, które razem bawią się, dyskutują i wymieniają doświadczenia.

Prezentowany raport jest wynikiem pierwszego spotkania dotychczasowych beneficjentów stypendiów indywidualnych Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego, które odbyło się w Warszawie w dniach 27-28 kwietnia 2010 r. Podczas spotkania uroczystie zainaugurowaliśmy Program ALUMNI FSS i podsumowaliśmy dotychczasowe działania Funduszu w zakresie finansowania projektów indywidualnych. Rozmawialiśmy też o przyszłości Programu ALUMNI FSS i oczekiwaniach alumnów co do jego kształtu oraz możliwości włączania się w planowane przez FSS wydarzenia. Postaramy się – mam nadzieję wspólnie – by takie spotkania organizować częściej i by były one okazją do poznawania się nawzajem nie tylko przez pryzmat zrealizowanych projektów, ale również pasji i zainteresowań każdego z nas.

Wróćmy jednak do pierwszego, kwietniowego spotkania alumnów Działania III. Najbardziej wy-

miernym rezultatem spotkania był list intencyjny do państw-darczyńców stworzony przez alumnów zawierający sugestie dla operatora funduszu stypendialnego w nowej fazie finansowania na lata 2009-14, który został przekazany do Biura Mechanizmów Finansowych w Brukseli; kopia tego listu przedłożona została Ambasadzie Królestwa Norwegii w Polsce. Kopię *Letter of intent for donor countries* zamieszczamy w dalszej części niniejszej publikacji.

Autorami listu, którzy w imieniu obecnych na spotkaniu alumnów spisali wszystkie wskazówki i sugestie co do kształtu przyszłego funduszu stypendialnego byli:

1. **Renata Mieńkowska-Norkiene** (stypendystka III naboru wniosków 2009);
2. **Damian Szacawa** (stypendysta III naboru wniosków 2009);
3. **Piotr Szymczak** (stypendysta II naboru wniosków 2008);
4. **Łukasz Wolny** (stypendysta III naboru wniosków 2009).

W ramach kolejnych działań Programu ALUMNI FSS w tym roku planujemy wydanie pierwszego zeszyców tematycznych, w których alumni stypendiów indywidualnych będą mogli zaprezentować wyniki swoich aktualnych badań realizowanych po powrocie do kraju z zakończonych projektów badawczych i wizyt studyjnych oraz zabrać głos w dyskusji na aktualne tematy społeczne, ekonomiczne i kulturalne.

Anna Pavlovych

Pomysłodawczyni Programu ALUMNI FSS

Główny specjalista FSS

Działanie III – Stypendia Indywidualne

Działanie III – Stypendia Indywidualne

W RAMACH DZIAŁANIA III – STYPENDIA INDYWIDUALNE MOŻLIWE BYŁY:

- wyjazdy doktorantów i młodych naukowców (do 40. roku życia) w celu przeprowadzenia badań naukowych w instytucjach badawczych krajów-darczyńców (Islandia, Liechtenstein, Norwegia);
- przyjazdy doktorantów i młodych naukowców z państw-darczyńców w celu prowadzenia badań naukowych w polskich instytucjach badawczych;
- indywidualne wizyty studyjne obywateli Polski i państw-darczyńców – przedstawicieli instytucji działających na rzecz szkolnictwa wyższego (na przykład Konferencje Rektorów, Państwowa Komisja Akredytacyjna, Środowiskowa Komisja Akredytacyjna);
- indywidualne wizyty studyjne przedstawicieli instytucji edukacyjnych w Polsce i krajach państw-darczyńców (działających w sektorze szkolnictwa podstawowego, zawodowego i kształcenia osób dorosłych).

WNIOSKODAWCY

O dofinansowanie w ramach Działania III – Stypendia Indywidualne mogły ubiegać się następujące osoby:

- doktoranci i młodzi naukowcy (do 40. roku życia) z Polski i państw-darczyńców;
- przedstawiciele instytucji działających w sektorze edukacji (poza przedstawicielami uczelni wyższych zaangażowanymi w projekty Mobilność Studentów i Pracowników).

CZAS TRWANIA PROJEKTU

- doktoranci i młodzi naukowcy – od 3 do 12 miesięcy;
- inne osoby – pobyty do 2 tygodni.

ZASADY FINANSOWANIA

W ramach Działania III – Stypendia Indywidualne możliwe było ubieganie się o następujące dofinansowanie:

Polscy doktoranci i młodzi naukowcy wyjeżdżający do kraju przyjmującego (Islandii, Liechtensteinu lub Norwegii):

- koszty utrzymania – do 2200 euro za miesiąc;
- koszty podróży – do 500 euro;
- koszty ubezpieczenia – na czas pobytu w kraju przyjmującym;
- koszty instytucjonalne – do 1000 euro za semestr (6 miesięcy).

Zagraniczni doktoranci i młodzi naukowcy (z Islandii, Liechtensteinu lub Norwegii) przyjeżdżający do Polski:

- koszty utrzymania – do 1500 euro za miesiąc;
- koszty podróży – do 500 euro;
- koszty ubezpieczenia – na czas pobytu w kraju przyjmującym;
- koszty instytucjonalne – do 750 euro za semestr (6 miesięcy).

Inne osoby wyjeżdżające do państw-darczyńców:

- koszty utrzymania – 210 euro za dzień lub 1050 euro za tydzień;
- koszty podróży – do 500 euro;
- koszty ubezpieczenia – na czas pobytu w kraju przyjmującym.

Inne osoby przyjeżdżające do Polski:

- koszty utrzymania – 120 euro za dzień lub 610 euro za tydzień;
- koszty podróży i ubezpieczenia – do 500 euro;
- koszty ubezpieczenia – na czas pobytu w kraju przyjmującym.

Przez koszty utrzymania rozumiane są koszty związane z pobytem w kraju docelowym, zakwaterowanie, wyżywienie, transport lokalny. Koszty uprawiane to: koszty podróży, koszty utrzymania, koszty ubezpieczenia, koszty instytucjonalne płacone instytucji przyjmującej (jedynie w przypadku doktorantów i młodych naukowców).

W fazie finansowania przewidzianej na lata 2004-09 **ostatni nabór wniosków do Działania III – Stypendia Indywidualne zakończył się 31 marca 2010 r.** Informacji o nowej fazie Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego (zwanych funduszami norweskimi) przewidzianego na lata 2009-14 można szukać na stronach: www.eeagrants.org oraz www.eog.gov.pl.

Statystyki dotyczące Działania III – Stypendia Indywidualne

Poniżej przedstawiamy statystyki dotyczące wniosków o wyjazdy na projekty badawcze i wizyty studyjne zgłoszonych w konkursach czterech naborów wniosków do Działania III – Stypendia Indywidualne Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego wraz z informacjami dotyczącymi projektów dofinansowanych.

Nabór wniosków	Wnioski złożone	Kwota wnioskowana	Projekty dofinansowane	Kwota dofinansowania
I maj-czerwiec 2008	20	1 105 453,00 zł	15	738 239,00 zł
II październik-listopad 2008	22	1 093 851,00 zł	19	995 784,00 zł
III luty-marzec 2009	70	2 911 610,00 zł	70 (-2 rezygnacje)	2 911 611,00 zł
IV luty-marzec 2010	162	8 269 603,00 zł	70 (-1 rezygnacja)	4 311 850,00 zł
SUMA	274	13 380 517,00 zł	174	8 957 484,00 zł

Docelowy kraj mobilności	Liczba indywidualnych mobilności	Projekty badawcze	Wizyty studyjne
Norwegia	129	103	26
Islandia	25	12	13
Liechtenstein	19	13	6
Polska	1	1	0
SUMA	174	129	45

Program spotkania

Wtorek, 27.04.2010

do godz. 14.00 – Przyjazd uczestników spotkania

- 12.00** Obiad
- 14.15** Uroczyste przywitanie uczestników
- 14.30** Podsumowanie działań FSS, statystyki dotyczące naborów. Informacje o „Programie ALUMNI” oraz planowanych konkursach FSS
- 15.00** Godzina inspiracji dla alumnów FSS – Na co się cieszymy, wstając z łóżka i dlaczego niektórzy utrudniają swoje projekty?
Prowadzący: Szymon Milonas
- 16.00** Prezentacje najciekawszych projektów zrealizowanych w ramach I-III naboru do Działania III – Stypendia Indywidualne
- 17.40** **Networking 1. – Warsztaty integracyjne**
Trenerka: Krystyna Marcinkowska
- 18.20** Mosty zamiast murów, czyli jak usuwać bariery w komunikacji
Prowadzący: Szymon Milonas

- 19.20** **Networking 2. – Moderowana dyskusja i praca w grupach m.in. nad wymianą doświadczeń ze zrealizowanych projektów**

- 20.30** Uroczysta kolacja w Karczmie Góralskiej
Występ kuglarzy ognia z grupy Dropsy

Środa, 28.04.2010

- 9.00** Autoewaluacja na drodze do wsparcia uczestnictwa we współczesnej wspólnocie dziedzictwa kultur
Prowadzący: Prof. Leszek Korporowicz
- 10.00** **Networking 3. – Warsztaty w grupach**
Trenerka: Krystyna Marcinkowska
- 11.30** **Networking 4. – Warsztaty w grupach**
Trenerka: Krystyna Marcinkowska
- 13.00** Omówienie i ewaluacja spotkania
- 14.00** Obiad i pożegnanie uczestników

Trenerzy i wykładowcy

Leszek Korporowicz

– doktor habilitowany, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych, absolwent Instytutu Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie bronił pracę doktorską („Tworzenie

sensu. Język, kultura, komunikacja”, Oficyna Naukowa, Warszawa 1993) i habilitacyjną („Osobowość i komunikacja w społeczeństwie transformacji”, Instytut Kultury, Warszawa 1996). W latach 1998-2008 profesor socjologii w Instytucie Socjologii UW. Dziedziny specjalizacji i problematyka wielu publikacji to: socjologia kultury, komunikacja i edukacja międzykulturowa, dynamika rozwoju osobowości i tożsamości kulturowej, kompe-

tencja kulturowa, teoria i praktyka badań ewaluacyjnych, szczególnie ewaluacji jako zmiany społecznej i demokratyzacji, zarządzanie międzykulturowe, medializacja kultury. Stypendia i studia uzupełniające w Danii, Anglii, Niemczech i Australii. Współzałożyciel i pierwszy prezes Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego, były członek, a obecnie ekspert Państwowej Komisji Akredytacyjnej, inicjator i wykładowca wielu studiów podyplomowych w dziedzinie komunikacji społecznej i ewaluacji, organizator międzynarodowych szkoleń i konferencji ewaluacyjnych, ekspert wielu komisji ministerialnych ds. ewaluacji, wieloletni przedstawiciel Polski w Komisji Edukacji OECD, współzałożyciel i wykładowca Ukraińsko-Polskiego Centrum Studiów Europejskich na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Dragomanowa w Kijowie, w latach 2000-2009 prorektor Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego.

Krystyna Marcinkowska

jest Prezesem Stowarzyszenia Rozwoju i Integracji Młodzieży – STRIM, piastuje to stanowisko od momentu jego założenia (obecnie już trzecią kadencję). Była inicjatorem powstania Stowarzyszenia STRIM. Pracuje

z młodzieżą oraz dla młodzieży od wielu lat. Jest organizatorem niejednej konferencji młodzieżowej i licznych spotkań o charakterze edukacyjnym. Brała udział oraz organizowała wiele międzynarodowych wymian młodzieżowych niemal ze wszystkimi kra-

jami Europy i nie tylko! Przez wiele lat piastowała w Krakowie stanowisko kierownika Ośrodka Regionalnego programu MŁODZIEŻ, a następnie „Młodzież w działaniu”, jest certyfikowanym trenerem tego programu, jak również wizytatorem. Od lat zajmuje się pracą z młodzieżą w ramach edukacji pozaformalnej, a szczególnie bliski jest jej temat ewaluacji w projektach młodzieżowych. Zawodowo jest związana z placówkami wychowania pozaszkolnego – początkowo z Centrum Młodzieży im. H. Jordana w Krakowie, a obecnie z Młodzieżowym Domem Kultury „Dom Harcerza”. A tak prywatnie: lubi poznawać nowych ludzi, nowe kraje, a jej ulubione zajęcie to koszenie trawy w ogródku.

Szymon Milonas jest konsultantem w międzynarodowej firmie doradztwa personalnego w biznesie. Pracował jako trener umiejętności społecznych i był zaangażowany w pracę fundacji zajmującej się edukacją obywatelską. Studiował psychologię i nauki społeczne, a obecnie prowadzi zajęcia na studiach podyplomowych Szkoły Głównej Handlowej i Akademii Koźmińskiego.

Uczestnicy

- **Magdalena Achrem**, Uniwersytet Szczeciński, *Szczecin*
- **Ilona Biernacka-Ligieza**, Uniwersytet Opolski, *Opole*
- **Ewa Data-Bukowska**, Uniwersytet Jagielloński, Instytut Filologii Germańskiej, *Kraków*
- **Mariola Depta**, Zespół Szkół nr 7, *Tychy*
- **Anna Giemza-Jurga**, Zespół Szkół Ogólnokształcąco-Technicznych w Lublińcu, *Lubliniec*
- **Leokadia Grudziecka**, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, *Warszawa*
- **Michał Gusin**, Dolnośląska Szkoła Wyższa
- **Maciej Indan-Pykno**, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Wydział Prawa i Administracji, *Toruń*
- **Małgorzata Kania**, Liceum Ogólnokształcące nr 1 im. Adama Mickiewicza, *Lubliniec*
- **Jarosław Kilon**, Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku, *Białystok*
- **Maciej Koszowski**, Uniwersytet Jagielloński, *Kraków*
- **Agnieszka Marczak**, Zespół Szkół Ogrodniczych i Licealnych w Pawłosiu, *Pawłosiów*
- **Ewa Matusik**, Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach, *Łędziny*
- **Renata Mieñkowska-Norkiene**, Uniwersytet Warszawski, Instytut Nauk Politycznych, *Warszawa*
- **Katarzyna Myrcik**, Zespół Szkół Ogólnokształcąco-Technicznych w Lublińcu, *Lubliniec*
- **Alicja Olszewska**, Uniwersytet Gdański, *Gdańsk*
- **Adam Rogala-Lewicki**, Uniwersytet Warszawski, *Warszawa*
- **Krzysztof Rokosz**, Politechnika Koszalińska, *Koszalin*
- **Marcin Sakowicz**, Szkoła Główna Handlowa, *Warszawa*
- **Bianka Siwińska**, Uniwersytet Warszawski, *Warszawa*
- **Lidia Skuza**, Uniwersytet Szczeciński, *Szczecin*
- **Damian Szacawa**, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Wydział Politologii
- **Piotr Szymczak**, Uniwersytet Warszawski, Instytut Nauk Politycznych, *Warszawa*
- **Joanna Walczak**, Zespół Szkół Ogólnokształcąco-Technicznych
- **Maciej Wiktor**, Uniwersytet Gdański, *Gdańsk*
- **Łukasz Wolny**, Szkoła Podstawowa nr 5 im. Gustawa Morcinka w Mysłowicach, *Mysłowice*
- **Jolanta Wróbel**, Zespół Szkół Ogólnokształcąco-Technicznych w Lublińcu, *Lubliniec*
- **Waldemar Zaręba**, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, *Lublin*

Opisy zajęć i warsztatów

W dalszej części przedstawiamy opisy prezentacji i warsztatów, jakie odbyły się podczas pierwszego spotkania Programu ALUMNI FSS. Po opisach wybranych zajęć przedstawiamy, jak uczestnicy ocenili je w końcowej ewaluacji. Każdy z elementów programu uczestnicy mogli ocenić przyznając od minimum 1 do maksimum 5 punktów.

Godzina inspiracji dla Alumnów FSS – Na co cieszymy się wstając z łóżka i dlaczego niektórzy utrudniają swoje projekty?

Prowadzący: Szymon Milonas

Celem pierwszego wykładu było poszerzenie świadomości uczestników wokół pytania o ich motywację do pracy w projektach prowadzonych w ramach Funduszy Stypendialnego i Szkoleniowego. Szerzej wykład dotyczył ogólnej motywacji ludzi do wykonywania różnych zadań i poczucia nagrody z powodu wykonywania określonego typu pracy. Podstawą analizy była rozwijana od lata trzydziestych XX wieku teoria motywów społecznych, która mówi, że w podejmowanych wyborach społecznych kierujemy się powtarzającymi się czynnikami determinującymi to, jakie działania uznajemy za ciekawe i nagradzające. Wzorzec angażowania się w działania może być tu identyfikowany na podstawie życia zawodowego (wyborów związanych z rolami zawodowymi i typem wykonywanych zadań), ale także sposobem spędzania wolnego czasu, zainteresowaniami itp.

W latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku, na podstawie metaanalizy badań przeprowadzonych nad motywami, David McClelland zaproponował wyodrębnienie 3 motywów w największym stopniu wyjaśniających działania podejmowane przez

ludzi. Zrozumienie trzech typów motywów społecznych (osiągnięć, afiliacji i władzy) oraz ich natężenia w osobowości każdego z nas pozwala zrozumieć, dlaczego jednego z nas bardziej interesuje samodzielna praca nad bardzo trudnymi projektami, innego praca z ludźmi, których lubi, a jeszcze inną osobę poczucie wpływu na otoczenie.

Bazując na przykładach z życia zawodowego i prywatnego oraz poprzez drobną autoanalizę, uczestnicy mogli zrozumieć, co jest dla nich najistotniejsze w zadaniach, których się podejmują – czy wyzwanie, jakie ono za sobą niesie, towarzystwo w jakim go realizują, czy posiadana dzięki temu władza i prestiż. Teoria poparta 70 latami badań klinicznych pozwala przyjrzeć się własnej motywacji, lepiej trafić w motywację innych osób, a także wybierać role zawodowe, które naturalnie pozwolą zaspokoić nam najważniejsze dla nas motywy. Pozwala też zrozumieć, dlaczego zdarza nam się męczyć w pewnych rolach i zadaniach lub rozszerzać ich zakres o aspekty dla innych osób zupełnie niezwiązane z podstawowym celem zadania.

**Z ewaluacji warsztatu „Godzina inspiracji dla alumnów FSS – motywacja”
(średnia ocena warsztatu – 4,77)**

Komentarze uczestników:

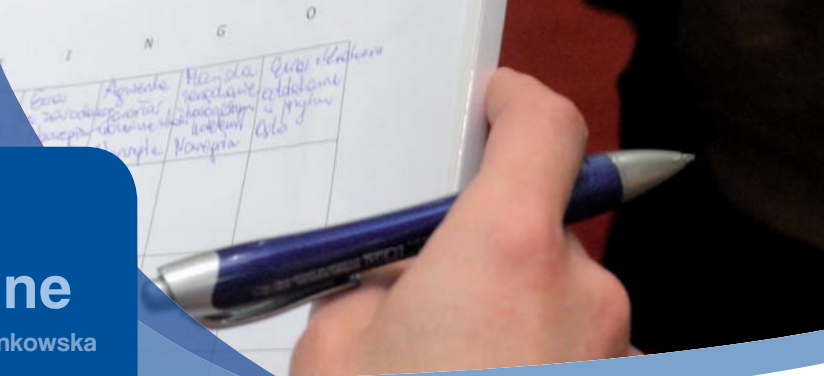
- warsztat przydatny w praktyce, ciekawy punkt widzenia, interesująca formuła, moduł służący ogólnemu rozwojowi alumnów. Ciekawie poprowadzony i inspirujący.

Networking 1

Warsztaty integracyjne

Trenerka: Krystyna Marcinkowska

ĆWICZENIE OPIS

RUNDKA

Cel: poznanie imion uczestników oraz skojarzenie osób z projektami, które realizowały. Każdy uczestnik po kolei podaje swoje imię, skąd przyjechał, jaką reprezentuje instytucję oraz jakiego rodzaju projekt realizował.

BINGO

Cel: utrwalenie sobie imion uczestników, dowiedzenie się szczegółów o realizowanych projektach i reprezentowanych instytucjach.

Uczestnicy otrzymują przygotowane wcześniej kartki z rozrysowanymi kratkami do BINGO wraz z pierwszą instrukcją:

„Gramy w BINGO! Zadaniem każdego z nas jest uzupełnienie arkusza BINGO imionami uczestników naszego spotkania. Imiona wpisujemy w dowolnym miejscu arkusza BINGO, uzupełniając je jedną informacją, którą usłyszeliśmy i która może nam pomóc w zapamiętaniu imienia. Temat rozmów jest określony i może dotyczyć dwóch spraw – projektów/działań, które organizowaliśmy w ramach FSS oraz grup/organizacji/instytucji, które reprezentujemy. Czas na każdą z rozmów nie jest określony, ale Waszym zadaniem, przy okazji luźnych rozmów, jest uzupełnienie całego arkusza BINGO imionami uczestników. Gdy zrobimy to wszyscy, czeka nas kolejny etap gry!”

Następnie każdy losuje imiona uczestników. Te osoby, które skreślając wymienionych uczestników pierwsze uzyskają linię (poziomą, pionową lub ukośną) krzyczą „bingo” i otrzymują nagrody.

Komentarz trenerki: cel warsztatu został osiągnięty. Uczestnicy zaczęli zapamiętywać swoje imiona, kojarzyli w większości osoby z instytucjami, które reprezentowali. Szybko i chętnie nawiązywali kontakty.

Ocena oraz spostrzeżenia uczestników warsztatów integracyjnych (średnia ocena – 4,88)

Komentarze uczestników:

- ciekawe, wesołe doświadczenie, sympatyczny
- skuteczność integracyjna, pomysły na ćwiczenia, które mogą wykorzystać we własnej pracy – BINGO ☺
- ciekawa formuła
- dawka humoru, wydaje się, że rzeczywiście pozytywne nastawienie trenera przełożyło się na działania i aktywność uczestników
- super!
- profesjonalne prowadzenie.

Mosty zamiast murów, czyli jak usuwać bariery w komunikacji

Prowadzący: Szymon Milonas

Podstawą drugiego interaktywnego wykładu było lepsze zrozumienie, jak przebiega proces komunikacji między nami a naszymi partnerami, czy to w codziennej pracy, projekcie, czy nawet w życiu prywatnym.

Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z dwoma modelami komunikacji interpersonalnej – modelem analizy transakcyjnej i kwadratem komunikacyjnym. Oba służą lepszemu zrozumieniu, jak przebiega komunikacja i jakie bariery może napotkać. Pierwszy model, stworzony przez Erica Berna, pokazuje tzw. stany ego, z poziomu których możemy się komunikować z otoczeniem i do jakich turbulencji może dojść, gdy otoczenie komunikuje się z nami z nieadekwatnego, naszym zdaniem, poziomu. Krzyżowanie się transakcji różnych aspektów osobowości prowadzi do nieporozumień, eskalacji konfliktów i niezaspokojenia oczekiwań. Berne wyróżniał trzy poziomy, z jakich możemy komunikować się z otoczeniem: Dziecka, Dorosłego lub Rodzica. W czasie wykładu uczestnicy na przykła-

dach rozpoznawali, z jakich poziomów komunikowały się osoby w przytoczonych sytuacjach i czy pojawiające się wymiany komunikatów były proste i komplementarne, czy też mogło dojść do nieporozumienia. Często przytaczanym przykładem z życia zawodowego jest sytuacja, kiedy ktoś z nas popełnił błąd i rozmawia na ten temat ze swoim szefem. Teoria Berna podpowiada, a praktyka życia pokazuje, że w takiej sytuacji, część osób komunikuje się z poziomu Dziecka (uległego, które przeprasza i potrzebuje, by szef jakoś wybaczył mu tę opresję, lub zbuntowanego, które rozemocjonowane przerzuca winę na innych, okoliczności i neguje swój wpływ na powstanie błędu). Takie zachowanie spotyka się z jakąś reakcją szefa i on też może zareagować z pozycji Dziecka, a więc np. uniknąć twardego powiedzenia, co było źle i przyłączyć się do narzekań na otoczenie i okoliczności, lub z pozycji karzącego Rodzica i surowo ukarać pracownika, nie wnikając w przyczynę błędu. Również w odniesieniu do sytuacji zawodowych teoria proponuje jednak nakłanianie stron do komunikowania się z poziomu Dorosły-Dorosły, co daje możliwość zbudowania efektywnych relacji.

Przedstawiany model pozwala zidentyfikować, z jakiego poziomu próbuje się komunikować nasz

Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z dwoma modelami komunikacji interpersonalnej – modelem analizy transakcyjnej i kwadratem komunikacyjnym. Oba służą lepszemu zrozumieniu, jak przebiega komunikacja i jakie bariery może napotkać.

rozmówca, a następnie zachęca do przenoszenia relacji na poziom Dorosły–Dorosły, zwracając uwagę, że dla osób zwyczajowo komunikujących się z innych poziomów będzie to na początku niezrozumiałe i trudne. Uczestnicy otrzymali kwestionariusz do autodiagnozy swoich dominujących stanów ego w życiu zawodowym wraz z kluczem do interpretacji i odwołaniem bibliograficznym do książki „Kierować sobą i innymi” Karla Kalina i Pietera Muri.

Drugi prezentowany model komunikacji personalnej, propagowany przez Friedemanna Schulza von Thuna, pokazywał, jakie składowe możemy wydzielić w każdym komunikacie (aspekt rzeczowy, apelu, relacji, autoprezentacji) i jak ich nierównowaga lub przeczeszenie na któryś z nich może stanowić barierę w komunikacji. Starając się patrzeć na komunikat w mniejszym stopniu przez pryzmat kontekstu, a w większym przez pryzmat potrzeb nadawcy możemy zauważyć, że komunikat zawiera w sobie różne proporcje poszczególnych wymienionych wyżej aspektów. Tu można się odwołać do przykładu z życia zawodowego, gdy ktoś z naszych współpracowników informuje nas pod koniec dnia: „Nie dam rady przygotować tego raportu dla ciebie na jutro”. Różne reakcje osób słyszących taki komunikat wskazują, jak wiele jest interpretacji tego, co się kryje za takim stwierdzeniem. Część osób traktuje

je jako apel o pomoc – w przygotowaniu raportu, przełożenie terminu, generalnie zachętę do działania. Część odczytuje to stwierdzenie jako opowieść o „naszych relacjach” i reaguje np. stwierdzeniem: „Ale raport dla pana X zdążyłeś przygotować”, inni odbierają to jako element autoprezentacji i reagują współczuciem („Biedaku, ale ty masz dużo roboty”) bądź gniewem („To dlatego, że jesteś źle zorganizowany”). U części z nas przeważa aspekt rzeczowy komunikatu i stwierdzamy: „Rozumiem, ale potrzebuję go na jutro, co proponujesz?”. Rzadko kiedy jesteśmy w stanie zmierzyć i zważyć proporcje poszczególnych aspektów komunikatu. Teoria von Thuna ma nam pomóc dostrzec tę różnorodność, mieć świadomość tego, „którym uchem przede wszystkim słyszymy” – apelowym, relacyjnym, autoprezentacyjnym czy rzeczowym i odpowiednio zarządzać swoją reakcją. A co Państwo słyszycie, gdy kierujecie samochodem, a Wasz współpasażer mówi „Kochanie, jest zielone”...?

Z ewaluacji warsztatu „Mosty zamiast murów” (średnia ocena warsztatu – 4,56)

Komentarze uczestników:

- bardzo przydatne w życiu osobistym i zawodowym; wzrost świadomości komunikacyjnej; interesująca formuła; dla prowadzącego duży plus za umiejętność pobudzania ludzi do rozmowy; ciekawe i pouczające warsztaty.

_Networking 2

Moderowana dyskusja i praca w grupach m.in. nad wymianą doświadczeń ze zrealizowanych projektów

Trenerka: Krystyna Marcinkowska

ĆWICZENIE OPIS

WYZWANIE/ PROBLEM, JEGO ROZ- WIĄZANIE I ZAPOBIE- GANIE

Cel: wymiana doświadczeń wśród uczestników, porównanie wyzwań/problemów, jakie napotkali w czasie realizacji projektu, poszukiwanie rozwiązań i możliwości zapobiegania problemom, dyskusja w celu pokazania różnych możliwości wybrnięcia z trudnych sytuacji.

Grono uczestników podzielone zostaje na 5 mniejszych grup. Każda z nich dostaje wcześniej przygotowany flipchart podzielony na 3 części z nagłówkami: obszar do zmiany (wyzwanie, problem) – na środku; jak mogłam(-łem) temu zapobiec – po lewej; jak rozwiązałam(-łem) tę sytuację – po prawej. Każda z grup wypełnia na swoim flipcharcie część środkową, a następnie wymienia się nim z grupą obok siebie zgodnie ze wskazówkami zegara i wypełnia część lewą, po czym znów flipcharty zostają przesunięte zgodnie ze wskazówkami zegara i grupa wypełnia część po prawej stronie. Następnie wszyscy odczytują to, co jest zapisane na flipchartach, podsumowując pracę w grupach.

Komentarz trenerki: cel warsztatu został osiągnięty, uczestnicy chętnie wymieniali się swoimi doświadczeniami. Wiele „wyzwań” powtórzyło się w różnych grupach, ale rozwiązania proponowano różne. W czasie dyskusji podsumowującej warsztat uczestnicy kilkakrotnie proponowali rozwiązania i wyjścia z trudnych sytuacji, które były dla innych zaskoczeniem. Było to bardzo cenne szczególnie dla osób, które w czasie realizacji projektu nie poradziły sobie z rozwiązaniem pewnych trudnych sytuacji.

Ocena oraz spostrzeżenia uczestników warsztatu dotyczącego wymiany doświadczeń cz. I:

Wyzwanie/problem, jego rozwiązanie i zapobieganie (średnia ocena warsztatu – 4,75)

Komentarze uczestników:

- bardzo przydatne warsztaty; ciekawe podpowiedzi, ale też rodzaj przestrogi, z jakimi problemami w ogóle można się spotkać, np. przy następnym projekcie; bardzo pomocny.

OPISY NAJCIEKAWSZYCH PROJEKTÓW PREZENTOWANYCH NA SPOTKANIU

Przed spotkaniem ogłoszony został konkurs na najlepsze prezentacje projektów zrealizowanych przez alum-nów. Podczas spotkania 7 zwycięzców tego konkursu przedstawiło rezultaty swoich projektów badawczych i wizyt studyjnych. Poniżej znajdują się opisy tych projektów.

Tytuł projektu:

Media lokalne w Europie Północnej – społeczeństwo, kultura, rynek, polityka

Imię i nazwisko: Ilona Biernacka-Ligęza

Zawód/specjalność/tytuł: doktorant/młody badacz naukowy

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Opolski

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 17.10.2008 do 30.09.2009

Ilona Biernacka-Ligęza uważa, że w związku z licznymi zmianami zachodzącymi we współczesnym świecie mediów istnieje ciągła potrzeba ich analizy. Zwraca też uwagę na to, że badacze w większości analizują funkcjonowanie systemów medialnych głównie z perspektywy globalnej, natomiast kwestie komunikowania lokalnego podejmowane są zdecydowanie rzadziej. Nie można jednak zapominać, że lokalne media stanowią podstawę wielu systemów medialnych i warto ocenić ich strukturę, chociażby ze względu na to, jak wpływają one na kształt i jakość dzisiejszej demokracji – podsumowuje Ilona.

Scharakteryzowanie systemu lokalnych mediów norweskich, jakiego dokonała Ilona, miało na celu przybliżenie problematyki komunikowania lokalnego i możliwości jego praktycznego wykorzystania, zarówno badaczom mediów, politykom, samorządowcom, jak i dziennikarzom. Istotą projektu było m.in. przedstawienie ewolucji mediów lokalnych i określenie roli, jaką pełnią one w tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego, a także przeanalizowanie komunikowania lokalnego.

Podstawowymi metodami badawczymi, jakie Ilona wykorzystywała podczas realizacji projektu, były: 1) analiza dokumentów (korzystanie z zasobów bibliotek i archiwów norweskich uniwersytetów, ośrodków badawczych m.in. NIBR, SSB, GALLUP, BENGAL itp); 2) metoda wywiadu pogłębionego – wywiady z: przedstawicielami władz (np. W. Harsvik); stowarzyszeń dziennikarskich (np. E. Floborghagen); dziennikarzami (np. D. Hellesund); właścicielami koncernów medialnych (np. S. Finslo); analitykami mediów (np. Helge Holbæk Hanssen; Geir Hus); medioznawcami (np. prof. E. Skogerbø; prof. S. Høst); politologami (prof. H. Baldersheim); socjologami (np. M. Jansen); 3) metody tekstologiczne (analiza zawartości prasy przeprowadzona w oparciu o tytuły regionalne i lokalne tytułów).

Wynikiem projektu są liczne artykuły naukowe i kilka monografii (w fazie redakcyjnej). Rezultaty przeprowadzonej analizy były też prezentowane przez Ilonę podczas konferencji, sympozjów oraz spotkań towarzystw naukowych. Ilona zorganizowała również międzynarodową konferencję naukową (połączoną z warsztatami), nad którą patronat objęła Ambasada Królestwa Norwegii w Polsce. W konferencji uczestniczyli m.in.: medioznawcy, dziennikarze oraz przedstawiciele władz.

Tytuł projektu:

Od szkoły podstawowej po kształcenie dorosłych – ICT i e-learning w edukacji przez całe życie

Imię i nazwisko: Jarosław Kilon

Zawód/specjalność/tytuł: nauczyciel akademicki/nauki ekonomiczne/mgr

Nazwa instytucji macierzystej: Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 15.05.2009 do 15.08.2009

Projekt badawczy powstał jako rezultat i – w pewnych obszarach – stanowił kontynuację wizyty studyjnej CEDEFOP, organizowanej przez Rogaland Kurs og Kompetansesenter (RKK) w Stavanger, w której Jarosław Kilon uczestniczył w 2008 r. RKK od ponad 20 lat organizuje regionalną sieć współpracy, w której integruje działania instytucji edukacyjnych, samorządów, przedsiębiorców oraz instytucji otoczenia biznesu w zakresie realizacji kształcenia zdalnego. Dzięki doskonale przebiegającej współpracy z RKK Jarosław miał możliwość przeprowadzenia badań między innymi w takich instytucjach, jak: Rygjabø Studiesenter, Rogaland Fylkeskommune i National Digital Læringsarena oraz Uniwersytet w Stavanger, a także w Skape Etablerersenteret for Rogaland. W rezultacie analizom poddany został m.in. model zarządzania wirtualnymi zasobami edukacyjnymi wdrożony w RKK, model ciągłego, elastycznego dostępu do oferty edukacyjnej Rygjabø czy projekt budowy otwartych cyfrowych zasobów dydaktycznych NDLA.

Według Jarosława, realizacja projektu badawczego to – poza wysoce wartościową sferą merytoryczną – nieprawdopodobna szansa poznania ciekawych ludzi, odwiezienia pięknych miejsc, poznania i zrozumienia tradycji i obyczajów innego kraju. – Dlatego też serdecznie dziękuję operatorowi programu FSS oraz instytucji goszczącej za umożliwienie mi realizacji badań. Jestem przekonany, że ich rezultaty – tak wymierne, jak np. publikacje czy wykorzystanie dobrych praktyk – jak i niewymierne stanowiąc będą godziwą „wartość dodaną” realizowanych badań – podsumowuje Jarosław Kilon.

Tytuł projektu:

Quo vadis europejska edukacja? Różne systemy, ale wspólne cele i współpraca

Imię i nazwisko: Ewa Matusik

Zawód/specjalność/tytuł: dyrektor szkoły ponadgimnazjalnej/filolog polski, socjolog/doktorantka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Nazwa instytucji macierzystej: Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach

Typ projektu: Wizyta studyjna

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 18.08.2009 do 26.08.2009

Wizyta odbywała się w dużej, znakomicie wyposażonej szkole w Kongsvinger w Norwegii. Szkoła ta kształci w zawodach: elektryk, elektronik, projektant wystaw, pomoc pielęgniarska, kelner, kucharz, mechanik samochodowy.

Ewa Matusik uważa, że udział w indywidualnym stypendium w Norwegii to była wyjątkowa okazja bliskiego poznania interesującego fragmentu norweskiej edukacji zawodowej. Wobec błyskawicznych zmian zachodzących we współczesnym świecie

cd.

Quo vadis europejska edukacja? Różne systemy, ale wspólne cele i współpraca

cie każdy nowoczesny kraj staje przed dylematem wprowadzania nowych rozwiązań edukacyjnych dostosowanych do potrzeb współczesności. Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy daje możliwość podpatrywania ciekawych rozwiązań i wzajemnego korzystania z różnorodnych doświadczeń.

Zrealizowana wizyta studyjna okazała się cenna dla Ewy zarówno jako dla wizytatora nadzorującego szkoły ponadgimnazjalne (jakim była w chwili wyjazdu na wizytę), jak i dla dyrektora zarządzającego dużą szkołą zawodową (czym zajmuje się teraz). W trakcie wizyty w Norwegii Ewa obserwowała pracę szkoły w Kongsvinger, zwracając szczególną uwagę na system zarządzania szkołą, oraz hospitalizowała wybrane lekcje, żeby poznać metody nauczania, jakie stosują norwescy nauczyciele. Odbyła też szereg rozmów z nauczycielami i uczniami, a także z kadrą zarządzającą – wszystko po to, by jak najlepiej poznać tamtejszy system kształcenia. Spotkała się też z pracownikami instytucji, której zadania są zbliżone do zadań polskiego kuratorium oświaty, żeby poznać plany norweskich reform oświatowych.

– Zaplanowane przeze mnie cele wizyty zostały osiągnięte – mówi Ewa. Cieszę się, że dzięki mojemu wyjazdowi do Kongsvinger współpraca z Norwegami jest kontynuowana: uczniowie mojej szkoły (technicy elektrycy) wyjadą w roku szkolnym 2010/2011 na miesięczną praktykę do Kongsvinger w ramach programu Leonardo da Vinci – dodaje.

Tytuł projektu:

Zarządzanie małym państwem: Liechtenstein i państwa bałtyckie – perspektywa porównawcza

Imię i nazwisko: Renata Mieńkowska-Norkiene

Zawód/specjalność/tytuł: adiunkt/socjolog i politolog/doktor nauk politycznych

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Warszawski

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Liechtenstein

Termin realizacji projektu: od 1.02.2010 do 26.04.2010

Stypendium Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego pozwoliło Renacie Mieńkowskiej-Norkiene na realizację projektu stanowiącego kontynuację jej badań poświęconych małym krajom w Europie. Liechtenstein-Institut zaprosił ją, jako młodego pracownika naukowego Uniwersytetu Warszawskiego, aby porównała Liechtenstein z państwami bałtyckimi pod kątem sposobu za-

rzadzania krajem, koordynowania przynależności państwa do różnego typu międzynarodowych organizacji i sojuszy, wreszcie wdrażania ustrojowych i prawnych rozwiązań wzmacniających państwowość niewielkich demokracji. – Podczas pobytu stypendialnego okazało się, że system polityczny Liechtensteinu, ze względu na swoją wyjątkowość, zasługuje na odrębne opracowa-

nie. Do takiego opracowania mobilizowali mnie pracownicy naukowcy Liechtenstein-Institut – zawsze gotowi służyć wsparciem naukowym moich badań – mówi Renata. – Aby rzetelnie zbadać specyfikę Liechtensteinu, nie wystarczy kilka książek (tych, zresztą, bardzo w Polsce brakuje) – trzeba, przynajmniej przez kilka miesięcy, mieszkać w tym kraju: czytać miejscowe gazety, odwiedzać instytucje, rozmawiać z mieszkańcami. Dzięki FSS miałam taką możliwość i starałam się wykorzystać ją do maksimum – dodaje.

Po powrocie do Polski Renata kontynuuje kilka pomysłów badawczych zainicjowanych w Liechtensteinie, dotyczących m.in. praw politycznych kobiet czy możliwości wzmocnienia znaczenia małych państw w strukturach ponadnarodowych dzięki sojuszm z państwami o większym znaczeniu strategicznym.

Najważniejsze narzędzia badacza systemu politycznego Liechtensteinu: książki (z bogatej biblioteki Liechtenstein-Institut) i laptop... Nie mniej ważne były wywiady i obserwacja uczestnicząca.

Tytuł projektu:

Doskonalenie metod szacowania wielkości ładunków zanieczyszczeń w zlewni użytkowanej rolniczo

Imię i nazwisko: Alicja Olszewska

Zawód/specjalność/tytuł: doktorantka/hydrologia/magister

Nazwa instytucji macierzystej: Katedra Hydrologii Uniwersytet Gdański

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 17.08.2009 do 30.11.2009

Głównym celem projektu Alicji Olszewskiej było doskonalenie metod w zakresie szacowania wielkości ładunków fosforu i azotu w zlewni użytkowanej rolniczo, przy zastosowaniu narzędzi Systemów Informacji Geograficznej (GIS) oraz adaptacja tych metod do specyficznych warunków zlewni akumulacji młodooglacialnej. Swoją pracę badawczą Alicja realizowała przy współpracy z instytucją Bioforsk, będącą Norweskim

Instytutem Badań Rolnych i Ochrony Środowiska. Bioforsk działa z ramienia norweskiego Ministerstwa Rolnictwa i Żywności.

W trakcie realizacji projektu Alicja poznała stosowane w krajach skandynawskich metody przestrzennego obrazowania i modelowania zanieczyszczeń wód powierzchniowych z wykorzystaniem GIS, opierające się głównie na zależnościach empi-

rycznych. Efektem pracy Alicji jest poszerzenie możliwości określania wielkości ładunków fosforu i azotu w zlewni użytkowanej rolniczo w oparciu o bazy przestrzenne. Dzięki umiejętności tworzenia za pomocą narzędzi GIS nowych map tematycznych z możliwością wykorzystania ich do analiz porównawczych, Alicja mogła zastosować nowe metody w badaniach nad obszarami młodo-

glacjalnej Polski. Modelowe przedstawienie zasięgu, przy uwzględnieniu różnego rodzaju ładunków zanieczyszczeń w zlewni, umożliwiło Alicji dokładniejsze przyjrzenie się procesowi transportu zanieczyszczeń. Rezultatem projektu badawczego jest też możliwość szerszego rozpatrywania zagadnień transportu, wielkości i akumulacji ładunków azotu i fosforu w zlewni.

Tytuł projektu:

W poszukiwaniu modelu demokratycznej, dobrze zarządzanej, gwarantującej równość szans szkoły – wizyta studyjna w Grunnskóli Fáskrúðsfjarðar w Islandii

Imię i nazwisko: Łukasz Wolny

Zawód/specjalność/tytuł: nauczyciel języka angielskiego

Nazwa instytucji macierzystej: Szkoła Podstawowa nr 5 im. Gustawa Morcinka w Mysłowicach

Typ projektu: Wizyta studyjna

Kraj, w którym realizowany był projekt: Islandia

Termin realizacji projektu: od 16.01.2010 do 30.01.2010

– Zaczęło się od szkolenia, w którym bierze udział moja szefowa. Zachęcony przez nią, rozsyłał blisko dwieście maili z propozycją projektu do norweskich i islandzkich szkół podstawowych. Nadchodzi pozytywna odpowiedź z Fáskrúðsfjörður; islandzka szkoła okazuje się mieć wiele wspólnego z moją – peryferyjna dzielnica Mysłowic jest tylko trochę większa od osady na wschodzie Islandii, a obie szkoły mają zbliżoną do setki liczbę uczniów – opowiada Łukasz Wolny.

Po dwudniowej podróży Łukasz trafił do miejsca, gdzie zimą dzień trwa cztery godziny, wszyscy mówią sobie po imieniu, a szkoła wygląda zupełnie inaczej od tego, do czego się przyzwyczaił. Zamiast obuwia zmiennego – brak obuwia. Nie ma mundurków, ale ubiorem – praktycznym, czasem niedbałym – nie zaznacza się tu swojej wyjątkowości. W szkole w Fáskrúðsfjörður długą przerwę uczniowie spędzają niezależnie od pory roku i pogody na placu zabaw. Dużo czasu zajmują zajęcia praktyczne – gotowanie, szycie, stolarstwo. Piłę i papier ścierny dostaje się tu do ręki już w wieku lat sześciu. – Pytanie o stres szkolny trzeba powtarzać kilka razy – młodzi Islandczycy

nie rozumieją, o co chodzi. Trochę się może nudzą na przyrodzie i na duńskim, ale żeby się stresować? Szkołą? – pyta retorycznie Łukasz.

Po powrocie do Mysłowic Łukasz od razu kupił kilkanaście poduszek. Przesiada się na nie czasem z uczniami ze szkolnych krzesełek, ławki zamieniają wtedy na podłogę w korytarzu. Łukasz podsumowuje swoje plany po powrocie z wizyty na Islandii: – Staramy się nie stracić kontaktu z islandzką szkołą – powstaje strona www, pracujemy też nad platformą wymiany korespondencji między uczniami.

Tytuł projektu:

Naturalistyczny model nauk humanistycznych

Imię i nazwisko: Waldemar Zaręba

Zawód/specjalność/tytuł: filozof

Nazwa instytucji macierzystej: Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 1.02.2009 do 30.06.2009

– Projekt „Naturalistyczny model nauk humanistycznych”, który realizowałem na Uniwersytecie w Oslo przy Department of Philosophy, Classics, History of Art and Ideas, związany był z naturą badań naukowych na gruncie nauk humanistycznych i możliwością, przynajmniej częściowej ich naturalizacji, przy jednoczesnym zachowaniu ich metodologicznej specyfiki i autonomii – tłumaczy Waldemar Zaręba. Podczas pracy badawczej miał możliwość konsultowania i przedyskutowania interesujących go problemów z pracownikami, doktorantami i studentami Instytutu Filozofii. Ponadto Waldemar mógł korzystać z dorobku norweskich naukowców w zakresie archeologii, antropologii, językoznawstwa i biologii ewolucyjnej oraz skonfrontować te badania z najnowszymi tendencjami badawczymi na świe-

cie, dzięki dostępowi do najnowszych publikacji. – Rezultatem badań jest zarys projektu dotyczącego znaturalizowanego modelu wyjaśniania w naukach humanistycznych, nad którym nadal pracuję, korzystając ze zgromadzonych w Oslo materiałów – wyjaśnia Waldemar, dla którego znaczącą inspirację dla badań stanowiła kultura Norwegii, od dawna istniejąca w ścisłej symbiozie z naturą. Jako przykłady podaje powieści Knuta Hamsuna, rzeźby i malowidła braci Gustava i Emanuela Vigelandów czy współczesną architekturę. – Ścisły związek norweskiej kultury z tamtejszą przyrodą jest dobrym przykładem na to, że człowiek jest elementem świata przyrody, a dystansowanie się współczesnej humanistyki od nauk przyrodniczych uszczupla rozumienie ludzkiej egzystencji – podsumowuje Waldemar.

Opisy projektów pozostałych uczestników spotkania Programu ALUMNI FSS

Tytuł projektu:

Identyfikacja genów warunkujących mrozoodporność u *Festuca pratensis*

Imię i nazwisko: Magdalena Achrem

Zawód/specjalność/tytuł: biolog/cytogenetyka molekularna/doktor nauk biologicznych

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Szczeciński

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 11.08.2009 do 31.10.2009

Badania Magdaleny Achrem polegały na identyfikacji genów związanych z odpornością na niskie temperatury u kostrzewy łąkowej (*Festuca pratensis*), a następnie badaniu ich aktywności, czyli ekspresji w trzech tkankach: węźle krzewienia, liściu i łodydze. Dodatkowo w projekcie Magdale-

na identyfikowała i izolowała klony BAC *Festuca*, a wybrane z nich – sekwencjonowała.

– Stres związany z niską temperaturą jest ważnym czynnikiem środowiska ograniczającym produktywność roślin w rolnictwie. Niska temperatura

cd.

Identyfikacja genów warunkujących
mrozoodporność u *Festuca pratensis*

ma ogromny wpływ na przetrwanie i geograficzne rozmieszczenie roślin. Mrozoodporność u roślin nie jest cechą gatunkową, zależy ona od warunków, w jakich rośliny są uprawiane – tłumaczy Magdalena. Rośliny mogą adaptować się do zima zarówno na poziomie molekularnym czy komórkowym, jak i na poziomie biochemicznym oraz fizjologicznym, umożliwiającym im przeżycie. Z tego względu znalezienie form posiadających geny odporności na mróz, wyizolowanie tych genów i scharakteryzowanie ich aktywności ma bardzo wielkie znaczenie poznawcze i gospodarcze.

Fot. Lidia Skuza

**Dla mnie Norwegia to urzekająca przyroda,
wspaniali ludzie i bezstresowe życie.**

Tytuł projektu:

**Oddalanie/przybliżanie w języku: ujęcie kognitywne
z wykorzystaniem korpusów językowych**

Imię i nazwisko: Ewa Data-Bukowska

Zawód/specjalność/tytuł: dr adiunkt/językoznawca

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Jagielloński,
Zakład Filologii Szwedzkiej IFG

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 4.08.2009 do 31.10.2009

Ewa Data-Bukowska zrealizowała wszystkie, liczne cele projektu, chociaż filologiczna monotonia czasami trochę jej doskwierała. – Zaraz na początku ustaliłam harmonogram zajęć w tygodniu i pozostał on bez zmian do końca mojego pobytu w Oslo. Biblioteka, seminarium, kopiarka, i od nowa. Nudne, ale skuteczne! Na szczęście trafiłam do jednostki Textlaboratoriet/Institut for lingvistiske og nordiske studier i tym samym pod skrzydła prof. Janne Bondi Johannessen, która w unikalny sposób kieruje grupą entuzjastów językoznawstwa korpusowego – wylicza Ewa. W Instytucie stworzono jej doskonałe warunki pracy, a jej norweska mentorka umożliwiła udział w seminariach, warsztatach ba-

dawczych oraz innych – jak mówi Ewa – „bardziej rozrywkowych” przedsięwzięciach grupy. Mogłam nie tylko zapoznać się ze sposobami użycia korpusów językowych, ale również obserwować ich tworzenie, co z perspektywy językoznawcy tradycyjny jest jak podróż w innym wymiarze. – Dzięki wizytom w Instytucie zdobyłam także bezcenną wiedzę na temat Norwegii. Symbolem mojego pobytu na UiO są oczy, których setki spoglądają na zgłębiających wiedzę studentów z jednej ze ścian biblioteki uniwersyteckiej. Dla mnie to oczy Opatrzności, która pozwoliła mi zrealizować jedno z marzeń i posmakować tego lepszego kawałka rzeczywistości – podsumowuje Ewa.

Tytuł projektu:

Orland Kysthotell jako przykład nowoczesnego zarządzania w norweskim hotelarstwie

Imię i nazwisko: Mariola Depta

Zawód/specjalność/tytuł: nauczyciel/ekonomia/magister

Nazwa instytucji macierzystej: Zespół Szkół nr 7 w Tychach

Typ projektu: Wizyta studyjna

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 1.08.2009 do 15.08.2009

Położenie w odległości zaledwie godziny jazdy wodolotem, tzw. *speed boat* od Trondheim, głównego miasta regionu Trøndelag powoduje, że Orland Kysthotell w norweskiej miejscowości Brekstad jest często odwiedzanym miejscem. Wizyta studyjna w Brekstad dała Marioli Depcie możliwość poznania zasad nowoczesnego zarządzania hotelem, poznania norweskiej kultury i tradycji oraz nawiązania kontaktów z mieszkańcami Trøndelag.

Wyróżnikiem hotelu na tle innych tego typu obiektów ma być, oprócz pięknego położenia widocznych zewsząd fiordów, oferta różnego rodzaju imprez towarzyszących – od zwiedzania XVIII-wiecznego za-

meczku Austradt połączonego ze zorganizowanym tam obiadem, podczas którego serwowane są dania przygotowane według staronorweskich receptur, po golf, curling i iceskating.

– Jedno z wyjść hotelowych prowadzi bezpośrednio na trap promu. Gdy przyplływa nowa grupa gości, rozciągany jest na nim czerwony dywan symbolizujący gorące powitanie. Jeśli ma się trochę szczęścia, to przez duże okna parteru można zobaczyć, tuż przy budynku, baraszkujące w morzu foki – relacjonuje Mariola, która dzięki wyjazdowi wzbogaciła swój warsztat pracy, co sprawiło, że prowadzone przez nią lekcje są teraz znacznie ciekawsze.

Tytuł projektu:

Metody nauczania przedmiotów zawodowych – wymiana doświadczeń

Imię i nazwisko: Anna Giemza-Jurga

Zawód/specjalność/tytuł: nauczyciel/język niemiecki/mgr

Nazwa instytucji macierzystej: Zespół Szkół Ogólnokształcąco-Technicznych w Lublińcu

Typ projektu: Wizyta studyjna

Kraj, w którym realizowany był projekt: Islandia

Termin realizacji projektu: od 21.09.2009 do 25.09.2009

We wrześniu 2009 r. Anna Giemza-Jurga wyjechała do szkoły zawodowej w Islandii, gdzie w ciągu pięciu dni mogła przyjrzeć się systemowi edukacji, stosowanym metodom pracy i pomocom naukowym. Interesowały ją przede wszystkim metody nauczania w zakresie przedmiotów zawodowych oraz języków obcych, jak również motywowanie uczniów do pogłębiania wiedzy i zdobywania nowych kwalifikacji.

– Wizyta w islandzkiej szkole umożliwiła mi poznanie całkowicie odmiennego typu szkolnictwa zawodowego od tego, znanego mi ze szkół kształcących

w Unii Europejskiej. Zaskoczyła mnie możliwość podjęcia dalszego kształcenia – w szkole norweskiej w tej samej grupie zauważyłam uczniów w wieku 17 i 40 lat. Pozytywne wrażenie wywarła też motywacja uczniów uczących się w szkole, ponieważ posiadanie dyplomu i perspektywa zostania wykwalifikowanym pracownikiem wiąże się z odpowiednim wynagrodzeniem – tłumaczy Anna. Według niej, wyjazd do Islandii to oczywiście nie tylko praca, ale również nawiązanie nowych kontaktów oraz poznanie kraju i jego przepięknej, choć czasem niebezpiecznej natury.

Tytuł projektu:

Międzysektorowa partnerska współpraca – dobre praktyki w Norwegii

Imię i nazwisko: Leokadia Grudziecka

Zawód/specjalność/tytuł: nauczyciel/ekonomia/magister

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 1.09.2009 do 30.11.2009

Leokadia Grudziecka, doktorantka w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, swój projekt badawczy realizowała w Norwegii w Instytucie Badań Społecznych w Oslo (Institut for samfunnsforskning). Projekt dotyczył tematyki, którą Leokadia zajmuje się w pracy doktorskiej, czyli współpracy między sektorem publicznym, prywatnym i społecznym (pozarządowym) w zakresie zrównoważonego rozwoju. W swoich badaniach starała się odpowiedzieć na pytania, czy partnerska współpraca między różnymi sektorami w Norwegii ma miejsce, kto w niej uczestniczy i w jakich obszarach występuje. Wyniki badań wskazują, że idea partnerskiej współpracy jest obecna w Norwegii, zarówno na poziomie centralnym, regionalnym (np. w planowaniu programów rozwojowych), jak i lokalnym. – Interesujących informacji udzielił mi dyrektor Departamentu ds. Środowiska Urzędu Miasta Oslo na temat współpracy między organizacjami pozarządowymi, biznesem i administracją Oslo w zakresie ochrony środowiska. Realizują oni wspólnie projekty np. zachęcające mieszkańców Oslo do recyklingu (Green Families), a także przedsiębiorców do uwzględniania kwestii środowiskowych w prowadzonej działalności. Pozytywnie zaskoczyła mnie otwartość norweskich naukowców z różnych jednostek naukowych, do których zwróciłam się z prośbą o pomoc w zbieraniu materiałów. Otrzymałam od nich wiele cennych wiadomości, artykułów naukowych, a także wskazówek, do kogo jeszcze mogę zwrócić się o informacje – wylicza Leokadia.

Wyjazd był dla mnie bardzo cenny, ponieważ dał mi okazję do sprawdzenia się w samodzielnej realizacji projektu naukowego, nawiązania kontaktów z naukowcami w Norwegii, nie tylko w instytucji przyjmującej, a także poznanie bliżej pięknego kraju, jakim jest Norwegia.

Tytuł projektu:

Wittgenstein w horyzoncie psychoanalizy

Imię i nazwisko: Michał Gusin

Zawód/specjalność/tytuł: filozof/filozofia współczesna/doktor

Nazwa instytucji macierzystej: Dolnośląska Szkoła Wyższa

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 1.02.2009 do 30.09.2009

Postać dwudziestowiecznego filozofa Ludwiga Wittgensteina związana jest z Norwegią za sprawą jego cyklicznych „ucieczek” od zgiełku światowego życia. Istniejące obecnie Archiwum Wittgensteina przy Uniwersytecie w Bergen dokumentuje nie tylko samo dzieło filozofa, ale także wiele interpretacji owego dzieła. Pobyt Michała Gusina w Bergen pozwolił mu zweryfikować i opracować własną interpretację myśli autora „Traktatu logiczno-filozoficznego”. Dzięki rozmowom z pracownikami i stypendystami Archiwum mógł konfrontować swoje pomysły interpretacyjne z odmiennymi wizjami drogi filozoficznej Wittgensteina.

– Podczas moich badań umieściłem filozofię Wittgensteina w kontekście historycznym i zestawilem ją z psychoanalizą. Fundusz Stypendialno-Szkoleniowy umożliwił mi pracę nad tematem, który jest istotnym aspektem przygotowywanej przeze mnie pracy habilitacyjnej dotyczącej związków filozofii i psychoanalizy. Oprócz tego oczywiście pobyt stypendialny dawał także okazję do doświadczenia swego rodzaju wittgensteinowskiej ascezy, którą sam filozof z takim upodobaniem praktykował właśnie w okolicach Bergen! – podsumowuje Michał.

Tytuł projektu:

Norwegia a Unia Europejska – wpływ procesu integracji europejskiej na realizację polityki regionalnej w Królestwie Norwegii

Imię i nazwisko: Maciej Indan-Pykno

Zawód/specjalność/tytuł: prawnik

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Islandia

Termin realizacji projektu: od 1.03.2009 do 27.06.2009

W ramach realizowanego projektu badawczego Maciej Indan-Pykno podjął próbę analizy funkcjonowania polityki regionalnej w Królestwie Norwegii w kontekście postępującego procesu integracji europejskiej, poddając badaniom relacje łączące Norwegię z Unią Europejską. Przeprowadzone prace dostarczyły niezbędnych informacji oraz materiałów badawczych (materiałów źródłowych, literatury fachowej, wszelkiego rodzaju danych statystycznych) niezbędnych w dalszej pracy naukowej Macieja. Prowadzone na szeroką skalę konsultacje, dyskusje czy

też wspólne przedsięwzięcia naukowe doprowadziły do nawiązania, tak istotnych w świecie nauki, kontaktów pomiędzy dwoma jednostkami badawczymi, tj. Uniwersytetem w Bergen i Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu. – Owocem zrealizowanego przeze mnie projektu badawczego jest opracowanie pierwszego z trzech rozdziałów pracy doktorskiej pt. „Realizacja polityki regionalnej w państwach skandynawskich”, odnoszącego się bezpośrednio do sposobu realizowania polityki regionalnej w Królestwie Norwegii – podsumowuje Maciej.

Tytuł projektu:

Wzbogacenie warsztatu pracy w nauczaniu języków obcych

Imię i nazwisko: Małgorzata Kania

Zawód/specjalność/tytuł: nauczyciel języka niemieckiego

Nazwa instytucji macierzystej: Zespół Szkół nr 1 im. Adama Mickiewicza w Lublińcu

Typ projektu: Wizyta studyjna

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 9.05.2010 do 21.05.2010

W ramach projektu Małgorzata Kania odwiedziła Ottestad ungdomsskole oraz Stange videregående skole i zapoznała się z norweskim systemem szkolnictwa, systemem oceniania i nauczania języków obcych. Hospitowała lekcje prowadzone przez norweskich nauczycieli oraz sama przeprowadziła kilka zajęć o Polsce, tradycjach Śląska oraz zaprezentowała miasto Lubliniec i swoją szkołę. – Lekcje o Polsce cieszyły się dużym zainteresowaniem uczniów i nauczycieli. Byli zainteresowani naszym szkolnictwem, krajem i moim miastem – opowiada Małgorzata, która odwiedzzyła się ciekawością norweskiej tradycji i kultury, biorąc udział w obchodach Święta Narodowe-go Norwegii 17 maja w mieście Ottestad.

– Miałam okazję poznać system nauczania języków obcych, bazę techniczną szkoły – szczególnie wyposażenie pracowni językowych, wymieniałam doświadczenia z norweskimi kolegami odnośnie programów nauczania, metod pracy z uczniem zdolnym i wymagającym pomocy. Te doświadczenia wzbogaciły moje metody pracy w związku z przeniesieniem dobrych praktyk pedagogicz-

nych do mojej własnej pracy; spowodowały też, że wprowadziłam do swoich lekcji nowe narzędzia edukacyjne. Mam nadzieję, że rozpoczęta współpraca ze szkołą norweską będzie kontynuowana w formie projektów programu Comenius dla młodzieży i nauczycieli mojej szkoły. Byłam pozytywnie zaskoczona, iż szkoła goszcząca ma już taką tradycję, że trzecia klasa wyrusza w podróż „białymi autobusami” do Polski do Oświęcimia i do Niemiec do Berlina i odbywa tam lekcje historii – mówi Małgorzata.

Tytuł projektu:

Precedensy i analogia w Norwegii

Imię i nazwisko: Maciej Koszowski

Zawód/specjalność/tytuł: doktorant

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Jagielloński

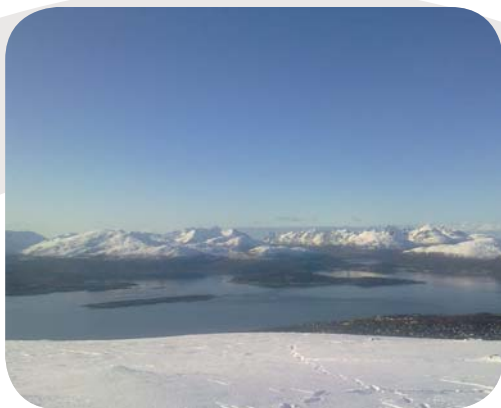
Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 23.09.2009 do 22.12.2009

Maciej Koszowski, 27-letni doktorant Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, realizując projekt „Precedensy i analogia w Norwegii”, przeprowadził

na Uniwersytecie Tromsø badania nad norweskim systemem prawa. Konkretnie przedmiotem badań była rola, jaka przypada w Norwegii orzeczeniom

sądowym zapadłym w sprawach wcześniejszych (tzw. precedensom) przy wydawaniu wyroków w sprawach obecnych.

– Co ciekawe, panujące w Norwegii podejście do wyroków sądowych plasuje ten kraj pomiędzy systemem *common law* (Wielka Brytania i Stany Zjednoczone), gdzie orzeczenia sądowe stanowią oficjalne źródło prawa, a systemami *civil law* (państwa Europy kontynentalnej), gdzie unika się oficjalnych twierdzeń o prawotwórczej roli sądownictwa. W rezultacie norweską doktrynę precedensu można uznać za godny podziwu kompromis i to w dodatku jedyny w swoim rodzaju – podsumowuje Maciej.

Tytuł projektu:

Wymieńmy doświadczenia – współpraca norweskiej i polskiej szkoły o profilu rolniczym

Imię i nazwisko: Agnieszka Marczak

Zawód/specjalność/tytuł: prawnik

Nazwa instytucji macierzystej: Zespół Szkół Ogrodniczych i Licealnych w Pawłosowie

Typ projektu: Wizyta studyjna

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 26.05.2010 do 2.06.2010

Podczas wizyty studyjnej w szkole partnerskiej Senja Videregaende Skole Agnieszka Marczak przyglądała się pracy szkoły norweskiej. Poznała metody prowadzenia zajęć praktycznych, w których uczestniczyła, a także sposoby oceniania i egzaminowania uczniów.

– Poznałam wiele innowacyjnych rozwiązań zarówno w obszarze nauczania, jak i prowadzenia upraw rolniczych, które z powodzeniem mogą się przyjąć i sprawdzić na gruncie polskiego szkolnictwa i rolnictwa. Wyjazd zakończył się dyskusją na temat dalszej współpracy między naszymi szkołami, a także ustaleniem terminu rewizyty w Polsce, był niezwykle udany. Jestem oczarowana pięknymi krajobrazami północnej Norwegii oraz serdecznością, z jaką przyjęto mnie w niezwyklej norweskiej szkole – mówi Agnieszka.

Tytuł projektu:

Zarządzanie szkołą zawodową – wymiana doświadczeń

Imię i nazwisko: Katarzyna Myrcik

Zawód/specjalność/tytuł: nauczycielka/wicedyrektor szkoły ponadgimnazjalnej

Nazwa instytucji macierzystej: Zespół Szkół Ogólnokształcąco-Technicznych w Lublińcu

Typ projektu: Wizyta studyjna

Kraj, w którym realizowany był projekt: Islandia

Termin realizacji projektu: od 20.09.2009 do 26.09.2009

Katarzyna Myrcik z Zespołu Szkół Ogólnokształcąco-Technicznych w Lublińcu wymieniła się doświadczeniami i wiedzą w zakresie kształcenia zawodowego oraz organizacji pracy placówki kształcącej w wielu zawodach z dyrekcją i nauczycielami *lðnskólinn* i *Hafnarfirði* w Islandii. *Hafnarfjörður* to 25-tys. mieście Islandii, nieopodal Reykjavíku. Największe wrażenie podczas tej krótkiej wizyty zrobiło na mnie ograniczenie kształcenia ogólnego do minimum (j. ojczysty, j. obce, matematyka, w-f; brak historii, biologii, chemii, itd.), aktywność uczniów oraz wyposażenie pracowni i warsztatów, praktyki uczniowskie w znakomicie wyposażonych warsztatach szkolnych. Obsługa

obrabiarek CNC, nauka na symulatorach, nacisk na umiejętności – to elementy zapewniające wysoką efektywność kształcenia zawodowego – podsumowuje Katarzyna. Projekt zaowocował na kilku płaszczyznach. Powstały publikacje, odbyła się wymiana młodzieży w ramach programu Comenius, opracowano projekt w POKL prowadzący do doposażenia pracowni i szkolenia w zakresie zbliżonym do umiejętności rozwijanych w szkole islandzkiej. W nadzorze pedagogicznym skoncentrowaliśmy się na kształceniu konstruktywistycznym i większym zaangażowaniu uczniów, zakupiliśmy także wygodne kanapy dla uczniów do odpoczynku na przerwach – wylicza Katarzyna.

Tytuł projektu:

Rola informacji w dobrym zarządzaniu w sferze publicznej – norweskie i europejskie standardy

Imię i nazwisko: Adam Rogala-Lewicki

Zawód/specjalność/tytuł: politolog, prawnik/doktorant

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Warszawski

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 1.10.2009 do 17.06.2010

Za wyjątkowy udany i owocny Adam Rogala-Lewicki – doktorant z Instytutu Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, uznaje okres, który spędził w Oslo, realizując projekt badawczy „Rola informacji w dobrym zarządzaniu w sferze publicznej – norweskie i europejskie standardy”.

Na Uniwersytecie w Oslo otrzymałem status tzw. *guest researcher*, uzyskałem też nieocenione wsparcie logistyczne i merytoryczne od tej placówki. Miałem na miejscu idealne warunki do pracy naukowej i rozwoju intelektualnego – zachwala Adam.

Norwegia, jako jeden z liderów w zakresie stosowania nowych technologii, to idealny kraj do analizowania takich zagadnień, jak: metody przekazywania informacji o aktywności rządowej, władztwo informacyjne czy wykorzystywanie środków IT do budowania demokracji partycypacyjnej – dodaje Adam.

Rezultaty badań, które udało się Adamowi przeprowadzić, będą cennym wkładem do jego pracy doktorskiej, którą aktualnie przygotowuje. Ale i tak najważniejszą wartością dodaną są ludzie, których poznałem w tym czasie i miejsca, które odwiedziłem, szczególnie metafizyczne fiordy – zaznacza na koniec.

Tytuł projektu:

Wymiana doświadczeń w zakresie dobrych praktyk w zarządzaniu laboratorium

Imię i nazwisko: Krzysztof Rokosz

Zawód/specjalność/tytuł: wykładowca/elektrochemia i technologia powierzchni/dr inż.

Nazwa instytucji macierzystej: Politechnika Koszalińska, Wydział Mechaniczny

Typ projektu: Wizyta studyjna

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 23.08.2009 do 29.08.2009

Podczas wizyty Krzysztof Rokosz zapoznał się z działalnością laboratorium, jego strukturą organizacyjną oraz sposobami zarządzania. Laboratorium posiada specjalistyczny sprzęt z analizy powierzchni, taki jak: XPS, UPS, LEED, PEEM, TPD. Głównymi zadaniami tego laboratorium jest praca grup naukowych składających się z profesorów, doktorów, doktorantów i studentów – zwłaszcza dyplomantów oraz obsługi technicznej.

– W trakcie wizyty mogłem się dowiedzieć, jak wygląda zarządzanie i planowanie w laboratorium NTNU Trondheim. Miałem możliwość podpatrzeć doświadczenia kolegów z Norwegii z zakresu dobrych praktyk w zarządzaniu laboratorium. Ważnym aspektem zdobytej wiedzy było zapoznanie się z finansowaniem laboratorium i możliwością organi-

zowania w nim pracy zarówno dla studentów, jak i pracowników naukowych, a także z możliwościami współpracy międzynarodowej – tłumaczy Krzysztof.

Zapoznanie się z możliwościami zarządzania laboratorium oraz współpracy pomiędzy laboratoriami obu uczelni: z Trondheim i Koszalina, daje wielkie możliwości zarówno polskiej, jak i norweskiej uczelni. Wymiana doświadczeń z zakresu dobrych praktyk w zarządzaniu laboratorium jest bardzo ważna w czasach globalizacji. – Moja wizyta studyjna umożliwiła kontakt Politechniki Koszalińskiej oraz NTNU Trondheim, w planach jest długotrwała współpraca oparta zarówno na krótkich wizytach studyjnych pozwalających na wymianę doświadczeń z zakresu nauczania przedmiotów ścisłych, jak i dłuższych pobytach badawczych – podsumowuje Krzysztof.

Tytuł projektu:

Deliberatywne działania publiczne w samorządzie lokalnym.

W poszukiwaniu modelu ewaluacji

Imię i nazwisko: Marcin Sakowicz

Zawód/specjalność/tytuł: nauczyciel akademicki/ekonomista/dr

Nazwa instytucji macierzystej: Szkoła Główna Handlowa

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 15.03.2009 do 2.08.2010

Celem projektu było przeprowadzenie badań w celu poznania i oceny deliberatywnego procesu działań publicznych w samorządach lokalnych w Norwegii. W trakcie realizacji projektu Marcin Sakowicz, adiunkt Szkoły Głównej Handlowej, podjął próbę odpowiedzi na następujące pytania badawcze: „Jakie mechanizmy i narzędzia deliberatywnej demokracji są wykorzystywane przez norweskie gminy? Czy inicjatywy oparte na dialogu i deliberacji są skutecznym narzędziem angażowania obywateli w proce-

sie rządzenia i zarządzania sprawami publicznymi? W jaki sposób mierzyć efekty procesu *policy making* z uwzględnieniem praktyk deliberacyjnych?”. W tym celu Marcin przeanalizował dostępne w Norwegii materiały i źródła, jak również opracował studia przypadków wybranych gmin. Na podstawie zgromadzonych informacji stworzył teoretyczny model ewaluacji deliberatywnych mechanizmów wykorzystywanych w rządzeniu i zarządzaniu jednostkami samorządu lokalnego.

Tytuł projektu:

Norweski model internacjonalizacji szkolnictwa wyższego

Imię i nazwisko: **Bianka Siwińska**

Zawód/specjalność/tytuł: **dziennikarz/doktorantka Instytutu Nauk Politycznych UW**

Nazwa instytucji macierzystej: **Uniwersytet Warszawski**

Typ projektu: **Projekt badawczy**

Kraj, w którym realizowany był projekt: **Islandia**

Termin realizacji projektu: **od 2.06.2009 do 2.10.2009**

Projekt badawczy Bianki Siwińskiej dotyczył procesu zwanego internacjonalizacją szkolnictwa wyższego. Jak definiuje to Jane Knight (1994): jest to integrowanie wymiaru międzynarodowego we wszystkie zasadnicze funkcje uczelni. Upraszczając, chodzi o to, jak szkolnictwo wyższe zmienia się pod wpływem globalizacji, jak dostosowuje się do wzmacniającej się międzynarodowej konkurencji, jak przygotowuje się do odegrania swojej roli w kształtującym się społeczeństwie wiedzy i na wiedzy opartej gospodarki. – Zapoznanie się z norweskim, a szerzej skandynawskim modelem tego procesu stanowić miało „pożywny” kontekst dla rozważań prowadzonych w mojej dysertacji porównującej kulturę internacjonalizacji w Niemczech i w Polsce w latach 2000-2008. Uratować miało uniwersum rozważań przed trudną do uniknięcia dwubiegunowością spojrzenia i interpretacji – tłumaczy **Bianka**.

Praca w półprywatnym instytucie badań nad edukacją i innowacją – NIFU-STEP była wspaniałym doświadczeniem przebywania wśród naukowców najwyższej klasy, autorytetów w interesującej Biankę dziedzinie. Rozmowy z nimi zalicza do największych „zdobyczy” swojego pobytu w Oslo. Niektóre z nich otworzyły przed Bianką zupełnie nowe, naukowe perspektywy i zaowocowały nowymi pomysłami teoretycznymi. Wyjazd na stypendium był też okazją do poznania tutejszej kultury naukowej, zrobienia serii unikalnych wywiadów, poznania instytucji odpowiedzialnych za kształtowanie procesu internacjonalizacji w Norwegii, ale przede wszystkim zaktualizowania wiedzy o światowym dyskursie w interesującej Biankę tematyce. – Mój NIFU-STEP był po prostu bliżej tego dyskursu niż jakakolwiek instytucja w Polsce. Po powrocie z Oslo mój dość lakoniczny w pochwałach promotor, prof. Stanisław Sulowski z Instytutu Nauk Politycznych UW powiedział, że jest pod wrażeniem postępów, jakie poczyniłam przez te 5 miesięcy koncentracji na refleksji naukowej – mówi z dumą **Bianka**.

Aktualnie wróciłam do pracy zawodowej i pracuję nad ukończeniem pracy doktorskiej. Bez doświadczenia norweskiego byłaby ona o wiele uboższa i bardziej jednowymiarowa. I z pewnością nie powstałby mój ukochany, własny, wypieszczony model teoretyczny 😊.

Tytuł projektu:

Dynamika transkrypcji genów indukowanych przez niską temperaturę u *Festuca pratensis* z użyciem analizy qRT-PCR

Imię i nazwisko: Lidia Skuza

Zawód/specjalność/tytuł: biolog/biologia molekularna/doktor nauk biologicznych

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Szczeciński

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 11.08.2009 do 31.10.2009

Mrozoodporność, czyli zdolność do przeżywania w temperaturze poniżej 0 st. C, jest ważną cechą użytkową roślin. Nie zależy od gatunku, ale od warunków, w jakich rośliny są uprawiane. Jest ona wynikiem procesu aklimatyzacji, czyli poddawania roślin niskiej temperaturze, który w warunkach naturalnych zachodzi w okresie od późnej jesieni do wczesnej zimy. W Norwegii często dochodzi do przemarzania roślin, stąd też istnieje potrzeba szukania nowych form genów i sprawdzania ich aktywności. – Moje badania dotyczyły analizy nowych genów związanych z tolerancją na chłód u kostrzewy łąkowej (*Festuca pratensis*). Praca polegała na określeniu poziomu ekspresji badanych genów w tkankach oraz przeszukaniu biblioteki BAC pod kątem badanych genów i poznaniu ich sekwencji nukleotydowej. Wyizolowanie i oznaczenie aktywności tych genów pozwoli na wyhodowanie nowych odmian odpornych na mróz, co ma olbrzymie znaczenie gospodarcze i ekonomiczne. Te same geny można przenosić do odmian polskich i uprawiać je w naszym kraju, co znacząco wpłynie na poprawę konkurencyjności tych odmian na rynku – tłumaczy Lidia Skuza.

Fot. Magdalena Achrem

Z wyjazdu wróciłam zafascynowana przyrodą Norwegii. Do tej pory zwiedzałam kraje o cieplejszym klimacie niż Polska – a teraz, po trzymiesięcznej aklimatyzacji chłodem – wybieram Północ!

Tytuł projektu:

Rada Państw Morza Bałtyckiego – funkcjonowanie i uwarunkowania

Imię i nazwisko: Damian Szacawa

Zawód/specjalność/tytuł: politolog/specjalizacja: stosunki międzynarodowe/doktorant

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Wydział Politologii

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 7.09.2009 do 4.12.2009

Damian Szacawa, 29-letni doktorant UMCS w Lublinie, zrealizował projekt badawczy w Instytucie Fridtjofa Nansena (FNI) w Lysaker (Norwegia).

Podstawowym celem projektu była analiza funkcjonowania i uwarunkowań Rady Państw Morza Bałtyckiego (RPMB), czyli czynników dynamicznie

warunkujących jej funkcjonowanie. RPMB jest jedną z wielu instytucji międzynarodowych w Regionie Morza Bałtyckiego (RMB), jednakże wyróżnia ją szereg specyficznych funkcji, wśród których najważniejsze to: stabilizacja stosunków międzynarodowych w regionie oraz koordynacja współpracy państw i podmiotów pozapaństwowych. W badaniach najważniejsza była analiza dokumentów oraz wywiady z pracownikami RPMB i analitykami FNI.

– Moja chęć dogłębnego poznania RPMB wynika z szerszego zainteresowania RMB, który odgrywa coraz większe znaczenie w polityce globalnej, oraz zastosowania neoliberalnej teorii stosunków międzynarodowych, dla której kluczowa jest analiza współpracy suwerennych państw – wylicza Damian.

Tytuł projektu:

Badanie twórczości Terry'ego Gilliana: aspekt narratologiczny

Imię i nazwisko: Maciej Wiktor

Zawód/specjalność/tytuł: filmoznawca/mgr

Nazwa instytucji macierzystej: Uniwersytet Gdański

Typ projektu: Projekt badawczy

Kraj, w którym realizowany był projekt: Norwegia

Termin realizacji projektu: od 8.10.2009 do 23.02.2010

Norweski Instytut Nauki i Techniki – NTNU – założony w 1910 r. jako uczelnia techniczna, w chwili obecnej znacząco rozszerzył zakres swojej działalności, w tym o nauki humanistyczne.

Dzięki temu, poza cennymi radami i tekstami teoretycznymi, Maciej Wiktor miał okazję przyjrzeć się z bliska praktycznym aspektom tworzenia filmów – z czego skwapliwie skorzystał. Według Marcina, po-byt był bardzo cenny i bogaty w doświadczenia.

– Gdy jechałem do Trondheim, zdecydowanie nie mogłem się spodziewać, jak potoczą się tam moje

losy. Oczywiście, wszelkie marzenia o pustelni na dalekiej północy, gdzie warunki atmosferyczne i nieprzystępność miejscowych trzymałyby mnie w izolacji od świata i pozwoliły skupić się bez reszty na pracy naukowej, okazały się mrzonkami... Trondheim pozostawiłem sobie jako niespodziankę – żadnego oglądania zdjęć w Internecie, żadnej listy zabytków do zwiedzenia. I to podejście sprawdziło się znakomicie – pozbawiony cyfrowego przedsmaku tej podróży, odbierałem ją tym silniej – opowiada Maciej Wiktor.

Tytuł projektu:

Szkolnictwo zawodowe – popatrzmy jak to robią inni

Imię i nazwisko: Jolanta Wróbel

Zawód/specjalność/tytuł: nauczyciel/dr nauk humanistycznych

Nazwa instytucji macierzystej: Zespół Szkół Ogólnokształcąco-Technicznych w Lublińcu

Typ projektu: Wizyta studyjna

Kraj, w którym realizowany był projekt: Islandia

Termin realizacji projektu: od 20.09.2009 do 26.09.2009

Islandia to kraj egzotyczny, ale i efektywnie kształcący. Mogła się o tym przekonać Jolanta Wróbel, Prezes Stowarzyszenia Otwartych Drzwi oraz nauczycielka w Zespole Szkół Ogólnokształcąco-Technicznych w Lublińcu, której projekt w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego zakładał poznanie dydaktyki i metodologii nauczania zawodu w Islandii. – Instytucją goszczącą była szkoła bliźniacza dla macierzystej pod względem wielkości i profilu kształcenia. Wymierny okazał się fakt, że absolwenci placówki niemal w 100%

zyskują zatrudnienie w wyuczonym zawodzie. A przecież w polskich warunkach to jest problem! – mówi Jolanta. Wizyta nie tylko przyniosła trwałą współpracę szkół, m.in. wspólne przystąpienie do programu Comenius, ale pozwoliła także na wyciągnięcie wniosków dotyczących pułapek rodzimego kształcenia. Hospitowane zajęcia szkolne, teoretyczne, ale przede wszystkim praktyczne, spotkania z dyrekcją, nauczycielami i uczniami, pozwoliły stwierdzić Jolancie, że tylko ściśle powiązanie teorii z praktyką jest w stanie zagwarantować sukces.

Autoewaluacja na drodze do wsparcia uczestnictwa we współczesnej wspólnocie dziedzictwa kultur

Prowadzący: prof. Leszek Korporowicz

Ewaluacja to, według prof. Leszka Korporowicza, systematyczne i metodyczne badanie wartości celowego działania według uświadomionych i intencjonalnie wybranych kryteriów w celu jego doskonalenia, rozumienia i rozwoju. Interakcyjny walor ewaluacji, który jest jednocześnie istotą jej rozwojowego ukierunkowania, zawiera się włączeniu i efektywnym sprzężeniu trzech komponentów każdego strategicznie zaplanowanego działania. Tymi komponentami są:

- zasoby (materialne, organizacyjne, społeczne, kulturowe, mentalne);
- kompetencje (posiadana przez ludzi wiedza, ale i umiejętności oraz postawy);
- procesy (które decydują o możliwościach i sposobach użycia poprzednich komponentów w spójnym i celowym działaniu).

Komponenty te są w wielu miejscach ściśle powiązane. Na przykład kompetencje stanowią w pewnym

zakresie rodzaj zasobów, podobnie jak procesy, które umiejętnie rozpoznane lub zaanimowane mogą być użyte do osiągnięcia zaplanowanych celów jako swoisty rodzaj instrumentalnych wartości i stymulatorów. Umiejętność ich łączenia staje się kluczową wartością wyłaniających się społeczeństw synergii, dla których ewaluacja jest strategią świadomego i bardzo systemowego wsparcia. Podnosi ona poziom realizacji zarówno bieżących, jak i przyszłych potrzeb diagnozowania, następnie koordynacji, informacyjnych przepływów, wyznacza poziom optymalizacji bardzo parametryzowanych współcześnie i racjonalizowanych działań, w tym także na poziomie każdej konkretnej organizacji, szkoły czy instytucji.

Z ewaluacji wykładu „Autoewaluacja na drodze do wsparcia uczestnictwa we współczesnej wspólnocie dziedzictwa kultur”
(średnia – 3,72)

Komentarze uczestników:

- bardzo interesujący i inspirujący wykład, w którym jednak za dużo było teoretycznych zagadnień, a mało czasu na ich rozwinięcie. Może ciekawszy byłby dłuższy warsztat z elementami praktycznymi; wysoka teoretyzacja zagadnienia.

Warsztaty w grupach. Wymiana doświadczeń – mapa myśli

Trenerka: Krystyna Marcinkowska

ĆWICZENIE OPIS

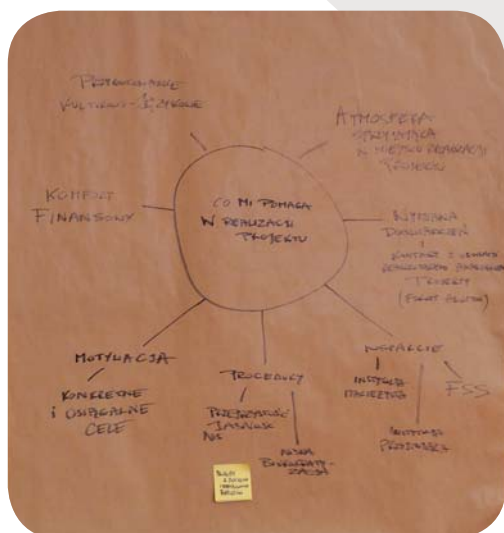
MAPA MYŚLI

Cel: wymiana doświadczeń wśród uczestników na temat tego, co może przeszkadzać, a co pomagać w trakcie realizacji projektu. Uzmysłowanie sobie, na co – jako realizatorzy projektów – mamy wpływ, a na co nie.

Praca w małych grupach. W początkowym etapie warsztatu grupa dzieli się na 8 części. 4 z nich próbują na zasadzie burzy mózgów pracować nad zagadnieniem: „Co mi pomaga w realizacji projektu?“, kolejne 4 pracują nad odpowiedzią na pytanie: „Co mi przeszkadza w realizacji projektu?“. Następnie wszyscy uczestnicy podzieleni zostają na 4 grupy i tym sposobem dwie grupy pracują teraz nad rozrysowaniem mapy myśli, gdzie punktem centralnym jest „Co mi pomaga..“, a dwie pozostałe rozrysowują „Co mi przeszkadza...“.

Komentarz trenerki: ze względu na dużą liczbę uczestników dwie grupy pracowały nad tymi samymi zagadnieniami (dwie grupy opracowywały zagadnienia wspomagające, wspierające realizację projektu, a dwie inne opracowywały to, co przeszkadza w realizacji projektu). W czasie podsumo-

wania końcowego wszyscy zgodnie stwierdzili, że dużo łatwiej jest pracować nad tym, co pomaga w realizacji projektu. Uczestnicy aktywnie dyskutowali, pracując w małych grupkach. W czasie podsumowania prac na forum całej grupy pojawiały się też nowe pomysły.

Networking 4

Warsztaty w grupach. Wymiany doświadczeń cd.

Trenerka: Krystyna Marcinkowska

ĆWICZENIE OSIĄGNĘŁAM/OSIĄGNĄŁEM SUKCES Z POMOCĄ

ĆWICZENIE OPIS

OSIĄGNĘŁAM/OSIĄGNĄŁEM SUKCES Z POMOCĄ... (wykres)

Cel: wymiana doświadczeń wśród uczestników spotkania na temat tego, kto i w jakim stopniu miał wpływ na realizację ich projektu, komu zawdzięczają sukces.

Cała grupa podzielona zostaje na mniejsze części. Każda z grup zastanawia się nad realizacją swoich projektów. Na flipcharcie z zaznaczonymi współrzędnymi uczestnicy wypisują kto i jak bardzo wspierał ich w czasie realizacji projektu. Zadanie brzmi: „Uzyskałem sukces, gdyż...”. Na poziomej współrzędnej zaznaczone są:

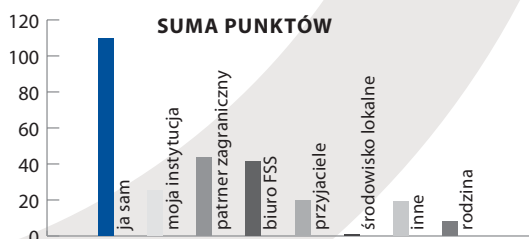
- ja sam;
- moja uczelnia;
- partner zagraniczny;
- biuro FSS;
- przyjaciele;
- środowisko lokalne;
- rodzina;
- inne (jakie).

Każdy z uczestników ma do podziału 10 punktów, które może przydzielić wyżej wymienionym. Przedstawia to w formie wykresu słupkowego, dorysowując swoje wyniki do poprzedników z grupy.

	Grupa 1.	Grupa 2.	Grupa 3.	Grupa 4.	Grupa 5.	Grupa 6.
Ja sam	27	20	13	19	9,5	16
Moja instytucja	5	6	3	5	3	3
Partner zagraniczny	9	10	6	7	5,5	6
Biuro FSS	6	7	5	5	14,5	4
Przyjaciele	0	3	5	1	6,5	4
Środowisko lokalne	0	0	0	0	0	1
Rodzina	3	4	3	4	1	4
Inne (jakie)	0	0	5	0	0	3

Grupa 1.: 5 osób (4 – PB, 1 – WS)
 Grupa 2.: 5 osób (4 – PB, 1 – WS)
 Grupa 3.: 4 osoby (1 – PB, 4 – WS)
 Grupa 4.: 4 osoby (4 – PB)
 Grupa 5.: 4 osoby (2 – PB, 2 – WS)
 Grupa 6.: 4 osoby (1 – PB, 3 – WS)
 PB = projekt badawczy
 WS = wizyta studyjna

Rezultat pracy warsztatowej:

Komentarz trenerki: wszyscy uczestnicy bardzo aktywnie dyskutowali nad zadanymi zagadnieniami. Ze specyfiki realizowanych projektów wynikało, że we wszystkich grupach uznano, iż sukces projektowy uczestnicy osiągnęli głównie dzięki swojemu osobistemu zaangażowaniu. Podkreślano też wagę wsparcia przez rodzinę i przyjaciół. Stosunkowo

mało punktów przyznano instytucjom macierzystym. W czasie dyskusji uczestnicy podkreślali, że według nich instytucje te powinny być bardziej wzmacniane np. przez zapraszanie ich przedstawicieli na spotkania organizowane przez FSS czy też pisemne informowanie ich o skali realizowanych projektów.

ĆWICZENIE WYMIANA DOŚWIADCZEŃ – CO MI DAŁO UCZESTNICZENIE W PROJEKCIE FSS

ĆWICZENIE OPIS

CO MI DAŁO...

Cel: *uzmysłowienie sobie, co wniósł projekt, co zmienił w poziomie wiedzy, umiejętnościach czy postawach uczestników, jakie wzmocnił kompetencje oraz czy i jak skorzystała na nim ich instytucja.*

Uczestnicy pracują w małych grupkach, zapisując na wcześniej odpowiednio przygotowanym flipcharcie odpowiedzi na 6 pytań:

1. Co mi dał projekt?
2. Co dał on innym?
3. Co dał instytucji macierzystej?
4. Jeśli nic nie dał, to dlaczego?
5. Czy realizacja projektu stanowiła wartość dodaną do mojej pracy (zawodowej, naukowo-badawczej)?
6. Czy i jakie moje kompetencje i umiejętności uległy wzmocnieniu?

Rezultat pracy warsztatowej:

W części dotyczącej analizy osobistych korzyści wynikających z realizacji projektu FSS uczestnicy podkreślali głównie: kapitał relacyjny wynikający z nawiązania nowych, cennych kontaktów; poznanie nowych kultur i krajów, w tym możliwość doświadczenia inności krajów skandynawskich; poszerzenie wiedzy, umiejętności i kompetencji, a także wzrost finansowania badań własnych na uczelni. W części dotyczącej korzyści, jakie inne osoby wyniosły z realizacji projektów alumnów, wskazane zostały m.in. następujące korzyści: zmiany organizacyjne w instytucji macierzystej, wymiana doświadczeń zawodowych oraz promocja kraju przyjmującego i jego kultury.

Po stronie korzyści instytucji macierzystej, jakie ta wyniosła w wyniku realizacji projektu alumnów FSS, pojawiały się m.in. następujące komentarze: wykorzystanie dobrych praktyk i przeniesienie ich do uczelni macierzystej, współpraca przy kolejnych projektach, promocja instytucji macierzystej za

granicą, nowe pomysły na poprawę bazy dydaktycznej i materiałowej szkoły oraz nowe pomysły na urozmaicenie zajęć i technik pracy ze studentem oraz uczniem.

Wszystkie grupy zgodnie stwierdziły, że projekt przyniósł korzyści zarówno samym uczestnikom, jak i instytucjom, jakie reprezentują, wobec czego odpowiedź na pytanie 4. była bezzasadna. Dla większości uczestników realizacja projektu FSS stanowiła wartość dodaną do pracy zawodowej i/lub naukowo-badawczej – część uczestników wspomniała nawet o inspiracji do nowych wyzwań dzięki realizacji projektu FSS. Po stronie kompetencji, które uległy wzmocnieniu dzięki przyznaniu indywidualnego stypendium FSS, uczestnicy wymienili m.in.: umiejętności zawodowe (np. udoskonalenie znajomości narzędzi metodologicznych, znajomości języków obcych, poszerzenie wiedzy w zakresie nowych technologii), interpersonalne (np. pogłębienie umiejętności pracy w grupie i umiejętności rozwią-

zywania problemów) oraz poznawcze (np. zwiększenie umiejętności adaptacji do nowych warunków i odmiennej kultury, zwiększenie świadomości ekologicznej).

Komentarz trenerki: praca w małych grupach umożliwiła uczestnikom głębszą wymianę doświadczeń i dyskusję – każdy mógł się wypowiedzieć i ustosunkować do wypowiedzi innych. Bardzo cenne były uwagi osób zabierających głos na forum. Kilka razy

miałam możliwość usłyszeć komentarz uczestników, jak cenne jest uzmysłowienie sobie tak ważnych umiejętności i kompetencji, które zdobyli podczas realizacji projektu. Równocześnie warsztat ten zwrócił uwagę uczestników na to, jak w różnym stopniu realizacja projektu wpływała na instytucję macierzystą i przyjmującą. Powtórzyły się głosy, że byłoby cenne wesprzeć bardziej organizację macierzystą, uzmysłowić im, jak wiele zyskują dzięki możliwości realizacji projektów przez swoich pracowników.

ĆWICZENIE MOJE WYMARZONE DZIAŁANIE III

ĆWICZENIE OPIS

MOJE WYMARZONE DZIAŁANIE III

Cel: zebranie elementów, jakie powinno zawierać idealne Działanie III – Stypendia Indywidualne w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.

Każdy z uczestników wypisuje na małej karteczce (jedna rzecz na jednej kartce) elementy wymarzonego Działania III w ramach FSS. Następnie wszyscy przyklejają post-ity na dwóch dużych kartkach (jeden dotyczy wizyt studyjnych, drugi – projektów badawczych) i grupują je tematycznie.

Komentarz trenerki: w czasie tego warsztatu zostały zebrane wszystkie efekty poprzednich ćwiczeń. Uczestnikom, po wcześniejszych przemysleniach na temat dobrych i złych stron realizacji projektu, łatwiej było wymienić cechy idealnego, wymarzonego Działania III w ramach FSS. Ponieważ w pierwszej części warsztatu każdy pracował indywidualnie – nie było miejsca na przedyskutowanie kształtu wymarzonego Działania III w ma-

łych grupach. Uczestnicy zasugerowali, że byłoby im łatwiej, gdyby pracowali w osobnych grupach tematycznych związanych z rodzajem projektów, które realizowali: projektów badawczych i wizyt studyjnych. Materiał, który otrzymaliśmy pod koniec tego warsztatu, był punktem wyjścia do opracowania listu intencyjnego, który zawarł postulaty odnośnie do kolejnej edycji funduszu stypendialnego.

ĆWICZENIE MOJE WYMARZONE DZIAŁANIE III

ĆWICZENIE OPIS

LIST INTENCyjNY

Cel: stworzenie listu intencyjnego, który zawierałby postulaty dotyczące kolejnej edycji funduszu stypendialnego.

Na podstawie dotychczasowych wyników i rezultatów pracy w grupach warsztatowych ochotnicy (2 osoby – uczestnicy wizyt studyjnych i 2 osoby – reprezentanci projektów badawczych) przygotowują list intencyjny, który ma zostać wysłany do Ambasady Królestwa Norwegii i Biura Mechanizmów Finansowych w Brukseli.

List intencyjny do państw-darczyńców opracowany przez laureatów Działania III, zawierający sugestie dla nowego operatora przyszłego funduszu stypendialnego na lata 2009-14, jest najbardziej wymiernym rezultatem pierwszego spotkania alum-nów. Autorami listu, którzy w imieniu obecnych na spotkaniu osób spisali wszystkie wskazówki i sugestie co do kształtu przyszłego funduszu stypendialnego byli:

1. Renata Mieñkowska-Norkiene (stypendystka III naboru wniosków 2009);

2. Damian Szacawa (stypendysta III naboru wniosków 2009);

3. Piotr Szymczak (stypendysta II naboru wniosków 2008);

4. Łukasz Wolny (stypendysta III naboru wniosków 2009).

List został przekazany przez Operatora Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego do Biura Mechanizmów Finansowych w Brukseli oraz do Ambasady Królestwa Norwegii w Polsce.

28 April 2010

LETTER OF INTENT FOR DONOR COUNTRIES

We, the alumni of the Scholarship and Training Fund, who met in Warsaw for a two-day seminar to share our experiences and exchange opinions and ideas following the return from individual mobility grants (study visits and research projects) would like to draw your attention to some issues which were raised during our meeting.

We would very much appreciate it if you could consider our suggestions concerning the following areas:

- information policy regarding the conditions and importance of the scholarships, particularly towards the sending and host institutions,
- conditions of financing the projects,
- application procedures,
- extending the scope of financing to include follow-up projects.

As for the information policy, we would like to point out that the sending institutions would benefit from more direct information aimed at them, so that they could appreciate the importance and prestige of the scholarship. Also, it seems that more can be done to promote the idea of the scholarships among the host institutions, so that they accept visiting scholars and educators more eagerly. One way to facilitate such promotion would be implementing a database of institutions interested in participating in the projects.

Regarding the financial conditions of the scholarships, we have noticed that a closer look at the way funds are allocated to different categories, such as e.g. institutional costs and travel expenses, differentiating them according to the type and place of the scholarship, and allowing for certain flexibility on the part of the applicant, could lead to the increase in the efficiency of spending the funds, as well as the satisfaction of the participants.

We have collected numerous positive remarks concerning the application procedures from the alumni, who praised their clearness and accountability. However, some improvement could be introduced in this field, e.g. the timing of the projects could be treated with more flexibility. Also, English could be made the only language of all documentation. Another idea that could be introduced is allowing team projects and introducing institutional costs for study visits.

The alumni have come up with a number of interesting ideas which could be implemented after their projects have finished, if only there was funding available for it. Financing follow-up activities is an idea worth considering.

We would like to express our deep gratitude for creating the Scholarship and Training Fund, which gave us a unique opportunity to broaden our knowledge and skills in the fields of various branches of science as well as education. We hope the idea of these individual scholarships will be continued.

Karolina Syta
Ewa Włodek
Agnieszka
Indira Stura
Krzysztof Kłemen

Marek Solowiej
Anna Ziernicka-Lipiecka

Waldemar Lorek

Michał Gósin

Piotr Szymozak

Marek Kuch

Jacek Kłan

Krzysztof Wolny

Marek Witos

Marek Witos

Adam Papolewski

Lechadia Gurdiecha

Włodek - Bulow

Ignacy Maruch

Dariusz Szacawa

Marek - Bulow

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy
ul. Mokotowska 43, 00-551 Warszawa

www.fss.org.pl

NIP 526-10-00-645
REGON 010393032
KRS 0000024777 - Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie
XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

tel. 022 46 31 470
faks 022 46 31 028
fss@frse.org.pl

Warsaw, May 10 2010

Ms. Helene Rønning
Sector Officer - Academic Research, Human Resource Development
(Scholarship and Expert Funds)
FINANCIAL MECHANISM OFFICE
12-16 Rue Joseph II
1000 Brussels
Belgium

Dear Ms. Rønning,

On behalf of the Foundation for the Development of the Education System - Intermediary of the Scholarship and Training Fund, we would like to draw your attention to the enclosed "Letter of Intent for Donor Countries" written and signed by the Alumni of Measure III - Individual Mobility Grants. The abovementioned letter is a result of the first meeting of Measure III beneficiaries - members of the STF ALUMNI Programme - which took place in Warsaw between 27-28 May 2010.

Inspired by the words of Ms. Sidsel Bleken - Counsellor EEA Grants of the Royal Norwegian Embassy who opened the meeting on behalf of the Kingdom of Norway and in her speech drew the participants' attention to the continued EEA and Norway Grants for the period 2009-14 with the yearly contribution for Poland of €115.62 million, the participants wrote down their remarks for donor countries which you will hopefully take into consideration while drawing the framework for "successor" of the present Measure III - Individual Mobility Grants.

The remarks and opinions of the group of 28 STF Alumni of Measure III were collected by the following participants:

1. Renata Mieńkowska-Norkiene (alumnus of 3rd Call for proposals 2009)
2. Damian Szacawa (alumnus of 3rd Call for proposals 2009)
3. Piotr Szymczak (alumnus of 2nd Call for proposals 2008)
4. Łukasz Wolny (alumnus of 3rd Call for proposals 2009)

Apart from the issues tackled in the enclosed "Letter of Intent for Donor Countries" which concern:

- a more coherent information policy targeted towards host institutions in donor countries,
- conditions of financing project proposals,
- application procedures and
- extending the scope of financing to include follow-up projects after Measure III financing ceases,

the Alumni have also raised the following issues:¹

- the possibility of including donor country language and culture preparation courses before the planned scholarship. During such courses the participants are provided with information about the culture, history, language, education and political system.

¹ due to time limit these suggestions were not included in the letter of intent. The STF Intermediary gathered the ideas and suggestions outspoken by the STF Alumni during the workshops and group discussions.

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy
ul. Mokotowska 43, 00-551 Warszawa

www.fss.org.pl

NIP 526-10-00-645
REGON 010393032
KRS 0000024777 - Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie
XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

tel. 022 46 31 470
faks 022 46 31 028
fss@frse.org.pl

We reckon that it might be a great opportunity to engage donor partner institutions in organization of such courses, thus creating tighter bonds between the donor countries and each beneficiary state. This would also allow for meeting some other EEA grants-funded beneficiaries from other countries and to establish new scientific and educational contacts. The courses could be organized before the beginning of university semesters. We think that it could be a good idea to include the costs of such language and culture preparation courses as optional into the financing scheme of the upcoming new Measure III in the financing scheme of 2009-14. Finally, we had some signals from Iceland that engaging in such courses is of great interest and importance to Icelandic HEIs (see: enclosed document *TRAINING FOR DIDACTIC AND ADMINISTRATIVE STAFF*).

- the possibility to solve the income tax issue on the government level between the donor countries and Poland, as in the case of EU-funded programmes where the individual end-beneficiaries are, in most cases, exempted from paying the income tax. At the moment each Measure III scholar is obliged to ask for individual decision of one's Tax Office and their opinions vary depending on the region.
- the possibility of simplifying the procedure of stay permits in case of research projects which last from 3 to 12 months. In some cases the STF beneficiaries did not manage to obtain the residence permit before their return to Poland due to long administrative procedures, what resulted eg. in problems with opening the bank account in donor country or buying a mobile number in respective donor country. We reckon that it might be a good idea that the Intermediary of the upcoming scholarship fund sent the data of all approved project proposals (including the end-beneficiaries personal data) to appropriate Migration Office, though it would be desired if some earlier arrangements on government level in donor countries could have been made.

Summing up, we hope that you will find both the STF Alumni remarks proposed in the enclosed "*Letter of Intent...*", as well as the Intermediary of the Scholarship and Training Fund suggestions to the upcoming continued EEA and Norway Grants useful and constructive. Should you have any questions, please do not hesitate to contact us directly; we might also facilitate further contact with our Alumni.

Best regards,

FUNDACJA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI
FUNDUSZ STYPENDIALNY I SZKOLENIOWY
KOORDYNATOR

Katarzyna Aleksandrowicz

Katarzyna Aleksandrowicz
Programme Coordinator
Scholarship and Training Fund

FUNDACJA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI
FUNDUSZ STYPENDIALNY I SZKOLENIOWY

Anna Pavlovych

Anna Pavlovych
Main Specialist; ALUMNI Programme Coordinator
Scholarship and Training Fund

